

Vinko Möderndorfer

VIDIECKY TURZIMUS

(org. NA KMETIH)

Veselá ľudová fraška s kriminálnou príchut'ou

Preklad: Michal Babiak

Osoby:

MARIŠKA, podnikavá dcéra

JOŽKA, jej matka, mäsiarka

JANDO, starožitník

PAPRAĎ, pokladník podozrivých obchodov

KOČIČKA, šéf podozrivých obchodov

FOMO, vykonávateľ podozrivých obchodov

POLICAJNÝ MINISTER ZEMAN

POLICAJT MAJOR

JELEŇ, zlý nímand

VENCOSLAV, veľmi zlý nímand

PRVÉ DEJSTVO

1. výstup

Mariška, Jando

Pred krásne upraveným priedomím kedysi sedliackeho domu, teraz vzorného vidieckeho turizmu. Vľavo sú stoly na obed, vpravo ratanová súprava pod slnečníkom. Vpravo vzadu medzi slnečníkom a hlavnou budovou je skrytá cesta, ktorá vedie k sídlu vidieckeho turizmu a samozrejme na parkovisko. Vľavo je cesta, ktorá vedie do lesa.

Mariška prichádza z cesty. Tesne za ňou, ako chlap, ktorý by za každú cenu chcel niečo dostať, sa vlečie Jando. Mariška je oblečená rustikálne, tak ako sa na slečnu a šéfkú podniku vidieckeho turizmu sluší. Jando je oblečený podomácky, trochu tak s umeleckým šmrncom, zamatová vesta atp.

JANDO (*modliká*). Marienka. No tak! Ukáž mi ju len trochu!

MARIŠKA. Už som ti povedala, že nie.

JANDO. Tak z diaľky by som sa rád na ňu pozrel. Len tak, z dištance.

MARIŠKA. To vraví každý.

JANDO (*znepokojene*). Takže, ty si ju už niekomu ukázala.

MARIŠKA. Hej a všetci ma potom chceli ošustnúť?

JANDO. Ale ja nie. Ja to s tebou poctivo zmýšľam. Iba by som tak trochu omakal.

MARIŠKA. A nevravel si, že by si chcel len tak z dištance?

JANDO. No omakal by som iba preto, aby som si overil kvalitu materiálu.

MARIŠKA. O materiál sa ty neobávaj, ten je ešte v poriadku, je výnimočný a nepotrebuje nijaké ohmatávanie.

JANDO. Marča! Ved' ja ti nič zlé neurobím. Ja som iba labužník. A v prípade, že mi ju nedáš, ja budem šťastný aj keď sa budem môcť iba tak na chvíľku pozrieť.

MARIŠKA. Ty si myslíš, že ja neviem, ako sa veci majú... U Brehorovcov, dolu v doline, si tiež iba pozeral, teda najprv si chodil sa pozerať, potom sa Brehorčanka zľutovala a dala ti ju. A teraz jej nechceš ani odpozdraviť.

JANDO (*rozhorčene*). Kto ti len tie klamstvá nahovoril? Marča! A ty tomu ešte aj veríš?

MARIŠKA (*rozhodne*). Už som ti povedala. Nedám a bodka. A daj mi už raz pokoj! Čakám hostí. Nezabúdaj, že náš vidiek žije z turizmu.

JANDO. Veď ja viem, že kravy máte len tak na ozdobu.

MARIŠKA (*trochu zasnene*). Mešťania vravia, že neexistuje krajšia vec, ako keď sa ti krava pozerá ponad plece a ty si zatiaľ vychutnávaš hamburger na desiatu. Idem už do kuchyne. Keď prídu rada by som ich ponúkla pravou domácou tlačenkou. Takže, uhni! (*Vbehne do domu.*)

JANDO (*sám*). Joj, ale je tvrdohlavá. Nedá za nič na svete! (*Tvrdohlavo.*) No ak mi ju dnes neukázala, zajtra mi ju určite ukáže!

2. výstup

Vpravo, z cesty počuť rachot áut, ktoré brzdia, otváranie a zabuchnutie dverí na autách...

Hlasy, ktoré sa blížia. Jando sa posunie vpravo, aby uvidel, kto prichádza. O chvíľu prichádzajú: Papraď, ktorý sa veľmi potí – on je účtovníkom. V rukách má veľký kufrik.

Kočička, ktorý má okolo krku motýlika – on je šéf. Fomo, ničím výnimočný - on je vykonávateľ špinavých prác.

PAPRAĎ. Sme v celi: Vidiecky turizmus na 1573 metroch nadmorskej výšky. Šéfe, to je to, čo ste chceli.

KOČIČKA. Je bezpečný, nie je nič nablízko?

PAPRAĎ. Vo všetkých turistických katalógoch píše...

KOČIČKA. Kretén. Mám v paži, čo píše v katalógoch... Pýtam sa, či je bezpečné...

FOMO (*ide odzadu*). Preveril som, šéfe, vzadu je trávnik... Keby sa niečo stalo, môžeme zdrhnúť cez trávnik.

KOČIČKA. To som chcel počuť a nie čo píše v turistických katalógoch.

PAPRAĎ. Ja som iba účtovník!

KOČIČKA. Ty si kretén, však som ti to už povedal. Dúfam, že tu zostaneme inkognito.

PAPRAĎ. Že váhaš! Nikto nevie, kde sme. V turistickej kancelárii som uviedol falošné mená.

FOMO (*zašeptá*). A kto je tento... (*Presunie sa k Jandovi, ktorý si prisadol na drevenú lavicu vpravo, vybral si z vrecka poznámkový blok a niečo si zapisuje. Všetci sa pozerú smerom na Janda, potom sa Kočička rýchlo otočí a natiahne si klobúk na tvár.*)

PAPRAĎ (*zastoná*). Joj, ešte sme ani nezačali a už nás dostali.

FOMO. Overím si ho. (*Popiskujúc si, akoby náhodou pristúpi k Jandovi. Papraď a Kočička sa otáčajú chrbtom a zakrývajú si tvár klobúkmi.*)

FOMO. Dobrý deň, prajem.

JANDO. Aj vám. (*Aj ďalej si zaznamenáva.*)

FOMO. Nie ste vy možno hausbesitzerin?

JANDO. Nie, ja som starožitník.

FOMO. Chcel som sa totiž opýtať, či nie ste majiteľom tohto krásneho podniku vidieckeho turizmu?

JANDO. Nie, som tu na prieskume, totiž chcel som povedať, na obhliadke...

FOMO (*pozrie mu ponad plece*). Píšete?

JANDO. Prosím?

FOMO. Len tak, či ste gramotný?

JANDO. Už som vám povedal, že som starožitník.

FOMO. Čiže, tak!

JANDO. Veru, tak!

FOMO. A my sme hostia. Z mesta.

JANDO. To ma teší.

FOMO. Hej. A vy sa v meste vynachádzate? Chcel som povedať, či niekoho v meste poznáte?

JANDO. Áno. Hlavne starožitníkov. No väčšinu času trávim na vidieku, viete, ja som rustikálny typ.

FOMO. Aha! Tak to mi je teraz jasné... Tešilo ma. (*Končí rozhovor a vracia sa k tým dvom.*)

Situácia je bezpečná.

KOČIČKA. Znamená, nespoznal ma?

FOMO. Nie. On je v podstate rustikálny typ.

KOČIČKA. A čo ak je novinár? Tí sú ešte horší ako policajti.

FOMO. Šéfe, podľa môjho znaleckého odhadu, ten nie je nebezpečný. Podľa mojej osobnej mienky, maník nie je bohvieako gramotný. Píše iba čísla.

KOČIČKA. Chválabohu! Zdá sa, že naozaj nie je novinár.

PAPRAĎ. Ak je analfabet, to ešte neznamená, že nemôže byť novinár..

KOČIČKA. Hlavná vec, že sme bezpeční.

3. výstup

Z domu prichádza Mariška.

MARIŠKA. Ejha, hostia sú už tu! Vitajte!

PAPRAĎ. Prišli sme tak, ako sme sa dohodli.

MARIŠKA. Prišli ste prví, preto si budete môcť vybrať izby.

FOMO (*vyľakane*). Čože, majú prísť viacerí?

MARIŠKA (*hrdo*). Jasné! Kapacity na to máme. Všetci mi vravia: Mariška, ty máš ale kapacitu! No jasné, majú pravdu. Ja ich môžem aj pätnástich odrazu prijať a nebudú do seba

narážať! Tak to má byť v našom vidieckom turizme! Žiadne obavy, ani nezbadáte, že tu niekto iní ešte je.

JOŽKA (*prichádza z domu. Na hlave má šatku z modrotlače, na nohách gumené čizmy „do chlieva“.* *V rukách má oslu a veľký mäsiarsky nôž. Trochu je nahluchlá, o to viac je hlasná.*)

Dobrý deň, prajem!

MARIŠKA. Toto je moja mama, ona je profesionálna mäsiarka.

JOŽKA (*šermuje s nožom*). Žiadna nedokáže tak rýchlo pustiť krv ako ja, všakže, Mariška?

MARIŠKA. Hej, naša mama dokáže zarezať raz dva.

JOŽKA. Vo svojej kariére som ich zarezala viac ako tristo. A viac ako z dvesto som aj kožu odrala.

PAPRAĎ (*preglgáva*). Nepovedzte!

JOŽKA (*zdôverí sa mu*). Ja som prasačia smrť!

MARIŠKA. Tak ju všetci v našej doline volajú. Je to taký zvláštny kompliment.

JOŽKA. Odkedy sa mi muž pominul, teda Mariškin otec, ja som sa ešte lepšie vyšpecializovala.

PAPRAĎ. A váš muž...

JOŽKA. Je v nebi, veru!

KOČIČKA. Fakt? A ako... rád by som vedel...

JOŽKA. Zomrel?

KOČIČKA. Hej. (*Jožka sa postaví medzi hostí, zasunie si palec do úst a párkrát sa vyhne dozadu.*) Nechápem.

MARIŠKA. Mama, nemusia všetci vedieť... (*Jožka zopakuje svoju pantomímu.*)

PAPRAĎ (*radostne*). Aha, už chápem, cical palec.

JOŽKA (*rozčarovane*). Nie, nasával.

KOČIČKA. Ach, teda tak!

JOŽKA. Ja som zakáľala a on zatiaľ masť vypráždil a pálenku nasával.

MARIŠKA (*trochu sa hanbí*). Ale, mama, našich hostí to určite nezaujímajú.

JOŽKA. Jasné, jasné... Poďte, odkrojím vám trochu z laloku.

KOČIČKA. Prosím?

JOŽKA. Tak vám ho natenko pokrájam, že budete hvízdať od radosti. Len za mnou, za mnou!

PAPRAĎ. Keď už musíme...

KOČIČKA (*šeptá*). To s tým lalokom som nepochopil...

PAPRAĎ (*šeptá*). Tu majú také zvláštne zvyky, takže aj to s tým lalokom... (*Odchádzajú do domu.*)

MARIŠKA (*volá za nimi*). Neskôr vám poviem podrobnejší program....

JANDO. Čože, ty máš naozajstný program?

MARIŠKA. A ty si furt tu?

JANDO. Neodídem pokým mi ju neukážeš.

MARIŠKA (*povzdychne si*). Bože, ty si ale chumaj!

JANDO. Máš zaujímavých hostí.

MARIŠKA. Áno, prevádzkujem najlepší podnik na vidiecky turizmus – naširoko nad'aleko.

Navyše, dnes ešte čakám aj policajta.

JANDO. Koho?

MARIŠKA. Toho hlavného policajného predsedu.

JANDO. Ministra polície?

MARIŠKA. Hej, toho! Každé leto prichádza so svojim malým policajtom. Teda, s tým, ktorý ho ochraňuje. Okrem toho mám rezerváciu aj od nejakých cudzincov, takže kapacity sú plné.

Každý rok ide to na lepšie.

JANDO. To je ono!

MARIŠKA. Odkedy sme pochovali otecka a naštartovali turizmus, stále snívam, ako si raz kúpim med'áka. Presne takého, na akom prišli naši hostia.

JANDO (*pozrie dozadu cez dvor, niekam za chlievy, kde evidentne je parkovisko*). To je džíp.

MARIŠKA. Teda, to nie je med'ák?

JANDO. Nie. Džíp – a to dokonca pancierovaný!

MARIŠKA. No, presne o takom snívam, pancierovaný! Hlavné je, že sa nám s mamou biznis darí. A aj počasie nám vyšlo.

JANDO. Ako to myslíš, že vyšlo? Ved' furt prší?

MARIŠKA. Vravím ti: vyšlo! Každý rok nám ľadovec všetko zničil, takže sme dostávali od štátu úhradu škody. No toho roku sme nezasiali nič, lebo sa neoplatí - od štátu si rovno zoberieme úhradu škody. Keď nič nezasadiš, nemusíš nič ani oberať, ani sa s tým na trhy teperiť... Len nám rovno zaplatia. (*Povznesie pohľad k nebu.*) O, dobrotivý Bože, buď frajer a zošli na nás krupobitie, alebo aj dve, aby som si mohla čím skôr kúpiť jedného pancierovaného. Kúpim ho na lízing, nebudem nikoho odrbávať, sľubujem Ti. Amen.

JANDO. No tak, Marča, nechaj Boha a počuj čo ti poviem. A čo my dvaja?

MARIŠKA. Čo, my dvaja?

JANDO. Ved' vieš.... Vravia, že takú nenájdem - naširoko naďaleko.

MARIŠKA. Kto to vraví?

JANDO. Všetci, čo ju videli.

MARIŠKA. Ved' ja som ju ukázala iba tomu Gabrovcovi, a Michel'covi a Matkovičovi a starému Vendovi, potom ešte Gašparovi, no a Seneckému, hej, ešte aj Muntágovi, aj pochabému Paľovi, potom Sečkárovi a ešte aj tomu Kráľovičovi – no tomu len preto, aby mi ju podmastil vazelínou... A už nikomu viac. No hej, ešte aj bačovi Gabrielovi, ale ten aj tak nevedel na čo sa pozerá.

JANDO. Len mne nechceš. Tak sa ťa pýtam: čo som ja horší od ostatných?

MARIŠKA. Uхни, prosím ťa, musím už ísť. *(Odchádza do domu.)*

4. výstup

(Vpravo, od cesty znova počuť brzdy áut a potom otváranie a zatváranie dverí na autách...

Bližiace sa hlasy. Jando sa posunie napravo, aby videl kto prichádza... O chvíľu sa zjavia

JELEŇ Jeleň – v pružkovanom obleku, v ruke má evidentne ťažký kufrík, za ním ide

Vencoslav, tvrdý ksicht s jednou rukou stále pod sakom. Zastavia sa a pozerajú sa na Janda, ktorý im príjemne prikývne na pozdrav a hneď si sadá a ponorí sa do svojho záznamníka.)

JELEŇ. Naozaj je to tu?

VENCOSLAV. Že váhaš!

JELEŇ. Si si istý, že je to tu bezpečné?

VENCOSLAV. Že váhaš!

JELEŇ. Čo, že váham?

VENCOSLAV. Že váhaš, ako vravíš!

JELEŇ. Blbec! Nevravel som nič, pýtal som sa.

VENCOSLAV. Že váhaš!

JELEŇ *(rezignovane kývne rukou)*. Ach! *(Ukáže smerom na Jandu.)* No tak, opýtaj sa ho, kde kto je. *(Vencoslav tupo, ale veľmi tupo sa pozerá a ani sa nehne. Jeleň pokojne.)* Alebo ťa mám pekne poprosiť, *(podráždene)* aby si tú vec vybavil.

VENCOSLAV. Že váhaš. *(Otočí sa, vytiahne spod saka pištoľ a hneď nato, s profesionálnou precíznosťou nasadí na hlaveň tlmič a ide s presnými, vymeranými krokmi k Jandovi, ktorý nič netušiac pokojne si prezerá svoj záznamník. Jeleň v poslednej chvíli spozoruje, čo sa deje.)*

JELEŇ *(panicky zvolá)*. Vencoslav! *(Vencoslav sa zastaví)*. Povedal som, aby si sa opýtal. Iba opýtal...

VENCOSLAV. Povedal ste, aby som tú *vec* vybavil.

JELEŇ. Hej, no áno, opýtaj sa ho, kde kto je, kde je obsluha, a nie hneď... (*Žmurkne na pištoľ*).

VENCOSLAV. Mám príkaz, že keď mi povie, aby som *vec* vybavil, tak mám tú *vec* vybaviť...

JELEŇ. Krucifix, ty sa zapínaš na gombičku, alebo jak? Tak, uvažujem hádam, né?!

VENCOSLAV (*s ešte väčším nepochopením*). O čom?

JELEŇ (*stratí trpezlivosť*). Kruci, uhni s tou vecičkou a pýtaj sa!

VENCOSLAV (*odloží pištoľ*). Néma probléma! (*Podíde k Jandovi a bez okolkov sa pýta.*)

Kde kto je, kde je obsluha?

JANDO. Prosím?

VENCOSLAV. Obsluha.

JANDO. Aha! No jasné, hneď tú *vec* vybavíme. (*Vstáva.*)

VENCOSLAV (*prekvapený*). Čože? Aj vy vybavujete veci?

JANDO. Néma probléma! (*Podíde ku vchodovým dverám a zavolá.*) Mariškááá!

JELEŇ (*Jandovi*). Prepáňte... Vy ste host'?

JANDO. Nie, ja som starožitník. (*Volá.*) Mariškááá, hostiaaaa!

5. výstup

Mariška a Jožka vyletia z domu.

MARIŠKA. Naši noví hostia už sú tu!

JOŽKA. Vitajte, vitajte! (*Vencoslavovi.*) Ja som tu na podrezávanie.

VENCOSLAV (*s obdivom*). Ó, fakt?

JELEŇ. Prišli sme trochu skôr... Trochu sme to pozmenili...

MARIŠKA. Ach, viem, viem. Vaši priatelia už sa pýtali kdeže ste?

JELEŇ. A kdeže sme? Teda, oni... Priatelia...

MARIŠKA. Pán Kočička je na laloku a tlačénke.

JOŽKA. Tak som mu ju natenko nakrájala!

VENCOSLAV (*s odborným záujmom*). Používate nôž?

JOŽKA (*rovnao odborne*). Hej, najčastejšie. No keď mám do činenia s nejakými väčšími zvermi, používam aj jatočnú pištoľ alebo motorovú pílu.

VENCOSLAV. Ja iba pištoľ.

JOŽKA. Tak to nie. Pištoľ nemám rada. Strácam vtedy pocit osobného styku.

JELEŇ. Chcel by som sa čím skôr stretnúť s partnermi...

MARIŠKA. Jasnačka, jasnačka. Ráčte vstúpiť! Jando, nože pomôž, zober pánovi kufrík!

JANDO (*zašepce jej*). Ale potom mi ju ukážeš.

MARIŠKA (*potmehúdsky*). Mamička ti nareže trochu z klobásy.

(*Jando chce zobrať Jeleňovi kufrík.*)

JELEŇ. Ó, nie! To netreba! (*Zavolá.*) Vencoslav! (*Ukáže na kufrík.*) Vybav túto vec.

VENCOSLAV (*profesionálne siahne rukou pod sako*). Néma probléma! Všetkých troch?

JELEŇ. Nie, ty kretén! Odnies kufrík do domu.

VENCOSLAV. O ká! Ale povedal ste...

JELEŇ. Debil!

JOŽKA. Len ráčte, nech sa ľúbi. Za mnou! Veď to poznáte: hovadá je najt'azšie dostať dnu, do bitúnku, von už idú rozporcované! Ha, ha, ha! (*Všetci vojdú dnu okrem Marišky.*)

MARIŠKA. No nie je to paráda? Vidiecky turizmus! To je budúcnosť! Maštale budeme mať iba kvôli turistom. Títo z mesto ani len netušia ako vyzerá krava. A ešte program! Program je najdôležitejší! Ja som im taký program pripravila, že budú o ňom rozprávať, kým ich nevystrie! Musím sa ale pousilovať! Ak budú spokojní o rok budem mať ešte väčšmi využité kapacity!

6. výstup

Odrazu počuť hukot, ktorý čoraz viac silnie. Evidentne niekde nablízku pristáva vrtuľník.

O chvíľu sa všetko upokojí. Mariška sa ide pozrieť kto to prichádza. Zrazu sa na javisku objaví Policajt Major v uniforme - s rádio-vysielačkou v ruke.

MAJOR (*do vysielačky*). Áno, všetko je v poriadku, pán minister Zeman môže prísť... áno.

(Na scénu prichádza Minister Zeman – taktiež v uniforme.)

ZEMAN (*spokojný*). No tak, a sme znova tu! Nádhera! Jeminenku, ako tuná rustikálne voňajú kravské lajná.

MAJOR (*do vysielačky*). Môžete odletieť? Všetko je pod kontrolou! Pozveme vás keď bude treba! (*Salutuje v smere vrtuľníka.*) Zdar! (*Vrtuľník odletí.*)

MARIŠKA. Ó, pán minister Zeman! Som taká šťastná, že ste toho roku znova prišli!

ZEMAN. A prečo by som neprišiel? Viete ako sa hovorí: sedlákovi srdce bije v boj, keď mu v nose voní močka a hnoj! My Slováci sme v duši sedláci a fizli. Hej, ja som tiež z valalu.

Sedlák, to som já! To mi aj v meste hovoria, zvlášť keď zložím niekomu kompliment! Takže to som aj tu chcel prízvukovať, či nie Major!

MAJOR. Presne tak, pán policajný minister Zeman!

ZEMAN. Major, teraz sme na dovolenke, teraz ma môžeš oslovovať tak familiárnejšie, povedzme, Zemák!

MAJOR. Vykonám, Zemák.

ZEMAN. Vykonaj, Major!

MARIŠKA. Pán minister...

ZEMAN. Aj vy ma môžete tak volať, Zemák!

MARIŠKA (*zahanbí sa*). Bože môj, keď ja neviem... no dobre... tak, ahoj, Zemák!

ZEMAN. Tak vidíte, že sa to dá! Zapamätajte si, že aj my, policajti sme len obyčajní ľudia.

A zvlášť ministri! Ja som ale úplne obyčajný. Pravdou ale je, že som hlavička, či nie, Major?

MAJOR. Presne tak, Zemák, ty si hlavička!

ZEMAN. Ale aj tak som, obyčajný, pospolitý. Obyčajná hlavička! Mám vzťah voči civilistom. Aj civilisti sú v poriadku, či nie Major?

MAJOR. Ved' vieš, že áno, Zemák!

ZEMAN. Viete, Marča, na oplátku, však vám ja môžem hovoriť Marča, či nie?

MARIŠKA. Ved' vieš, že áno, Zemák.

ZEMAN. Kedysi som aj ja bol civilista. Ja si to priznám, ja som prostoreký, či nie! Bol som civilistom prvých štrnásť rokov. Ak by ste sa pýtali na môj názor – príliš dlho, no čo už! Veci sa tak majú, že na začiatku nie sme sami sebe pánmi. Občas je detstvo, základná škola a tak, keď sa na to lepšie pozriem – strata času. No keď som sa dostal za kadeta, konečne sa skončilo moje civilné obdobie. Odvtedy som policajt! Ja s hrdosťou hovorím: som policajt! No zachoval som si spomienku aj na civilné obdobie. Nepochopíte ma zle, nechcem tvrdiť, že byť civilistom, že je to niečo staromódne, ale sú aj takí, ktorí žijú týmto spôsobom – teda ako civilisti! No oni nie sú tomu celkom sami na vine. Ja mám voči nim rešpekt. To je tá pluralita- niekto má rád chladné pivo, niekto teplé, niekto je plešatý, iný zasa vlasatý a niekto zasa je civilistom. Čo už! Kto chce kam – pomôžme mu tam! To je tá pluralita! A my – Major a Zeman striehneme, aby bolo všetko v poriadku, či nie, Major?

MAJOR. Ved' vieš, že áno, Zemák!

MARIŠKA. Pán... Zemák, nezahryznete si dačo? Mamička pre hostí nakrájala trochu pod zub.

ZEMAN. Vďaka, ešte nie! Najprv by som sa chcel dosýta nadýchať tohto povetria, tejto vône sviežich kravských lajen.

MARIŠKA. Hej, naozaj sú svieže. Dnes ráno nám ich doručili.

ZEMAN (*plnými pľúcami sa nadychuje a pritom si aj zacvičí*). Zavoniaš to, Major? Vôňa pokosenej trávy, sena... Tá šľachetná vôňa sedliackej dobroty...

MAJOR. Dobroty?

ZEMAN. Sediaci dobrotou nazývajú hnoj.

MAJOR. Mne to vonia skôr ako keď si niekto uprdne.

ZEMAN (*rozčarovane*). Ach, Major, to som bol ja. Vždy, keď sa dostavím sem hore, moje telo sa začína prečisťovať. Čo je, ovšem, prirodzené. Kvôli povetriu, zmeny prostredia. Aj črevá sú citlivé na výškové rozdiely. Keď človek vypustí vetry, to je zdravé, či nie Marča?

MARIŠKA. Jasnačka! My tu v horách furt prdíme. A pritom sa vôbec neostýchame.

ZEMAN. A to je to správne!

MARIŠKA. Tak teraz si už pôjdete dať niečo pod zub a zoznámite sa aj s ďalšími hosťami?

ZEMAN. Ešte nie. Najprv by som si zašiel na lúku. Zavoňať trochu bylinky na lúke. Viete, ja mám najradšej kvety. Aj spomedzi všetkej policajnej techniky, pancierov, výchovných obuškov, slzotvorných granátov, intervenčných vozidiel – obyčajných a kombinovaných – ja sa najviac vyznám v poľných kvetoch. (*Ako malý chlapec.*) Prosím vás, vyskúšajte ma!

MARIŠKA. Ale, veď ja vám verím.

ZEMAN. Prosím! Veľmi prosím. Len jeden!

MARIŠKA. No tak, dobre. Dookola je to biele a v strede je to oranžové.

ZEMAN. Ale žiadne podvody!

MAJOR. To viem aj ja... Hemendex!

ZEMAN (*rozčarovane*). Major, hádame predsa poľné kvety.

MAJOR. Áno? Tak o tom nemám ani šajnu.

ZEMAN (*hrdo*). To je margarétka!

MARIŠKA. Bravó! Bravó! Vy sa ozaj vyznáte!

ZEMAN. Keby som nebol policajtom, bol by som záhradníkom.

MAJOR. Prepáčte..., ale nespomenuli ste, že sú tu už aj ďalší hostia?

MARIŠKA. Áno, je to vyberaná spoločnosť. Myslím si, že budú oduševnení, keď sa s vami zoznámia, pán policajný minister Zeman.

ZEMAN. Jeminenku, je to ale otrava. Kdekoľvek sa ukážem, furt si odo mňa pýtajú autogramy. Major, vzal si dosť mojich fotografií?

MAJOR. Jasné, pre istotu som vzal celý balík, päťsto kusov. Mám ich tam v kufříku. Ty vole, a je to v prdeli!

ZEMAN. Čo sa stalo, Major?

MAJOR. Zemák, pardon, dáma, ale dodrbal som to!

ZEMAN. A čo zasa?

MAJOR. Zabudol som kufřík s твоjim oblečením vo vrtuľníku.

ZEMAN. Major, Major, jeminenku, ty si ale trú'o! Tak ich zavolaj, nech mi to sem doručia, veď aj tak naša vrtuľníková jednotka nemá čo robiť. Viete, Marča, nie je dobre, keď je krajina taká malá ako naša. Na triskáči sa poriadne ani neotočíš a už si v susednej krajine. Minulý týždeň sme sa s vrtuľníkom drbkali na cvičný polygón, no spustila sa hmla a keď sme pristali nemohli sme veriť vlastným očiam: pred nami bol Schönbrun. Predstavte si! Pristali sme vo Viedni. Ale už keď sme tam boli, tak som to využil a povozil som sa v Práteri na tom kolesisku a na ringišpíli. Niet na to, keď sa človek dokáže vynájsť! Takže, Major, nič sa nedeje, keď si zabudol môj kufřík vo vrtuľníku. Zavolaj im a basta!

MAJOR. Dík, Zemák! (*Ide do úzadia, odkiaľ volačkou volá vrtuľník.*)

ZEMAN (*Mariške*). Len aby ste vedeli, mne ani nezáleží na tom kufříku, ja sa dobre cítim v tejto uniforme – keby na mne záležalo, ja by som v nej aj spával, no ide mi o tie fotografie. Moji zbožňovatelia sa dožadujú aj môjho portrétu. Nič sa nedá robiť – keď to musí byť...! Zvykol som si na to, že som verejnou osobou. Je to na neuverenie, ako ma ľudia majú radi, aj keď som policajt. Krajina, v ktorej sú policajti ideálom ľudu, tá krajina má zaručenú

budúcnosť. Lebo polícia – to je poriadok a poriadok - to je Európa! Tak sa mi zdá, že sa naša krajina celkom priaznivo vyvíja smerom k policajnému štátu.

MAJOR (*vracia sa*). Hneď tu budú.

ZEMAN. A je to! Teraz by som sa vybral na trávnik. Pre mňa je trávnik kniha múdrosti...

Ideme, Major!

MAJOR. Zemák... nemyslíš si, že by sme mali preveriť hostí... Po newyorských dvojčkách nič viac nie je ako bolo...

ZEMAN (*zhrozene*). Major! Mňa civilisti majú stále radi! A ja ich taktiež. Uvoľni sa. Sme predsa na dovolenke. Musíme využiť každý voľný okamih. Hurá na trávnik!

MARIŠKA. Nech sa ľúbi – rovno za dom! (*Policajti odchádzajú.*)

ZEMAN. Cestu poznám. Zapamätal som si ju od vlni. Na policajta mám neveriteľný zmysel pre priestorovú orientáciu. Už viackrát som bol za to vyznamenaný.

MARIŠKA. Odtiaľ môžete nakuknúť aj do maštale. Máme tam novú expozíciu.

ZEMAN. S radosťou, Marča, s radosťou. Mňa kravičky zaujímajú. Ja mám záujem o všetko.

Do toho, Major!

MAJOR. Ide sa, Zemák. (*Miznú za domom.*)

7. výstup

Keď policajti zmiznú, objaví sa Jando a ide k Mariške.

JANDO. Čo sa deje?

MARIŠKA. Nič, iba to, že Zemák prišiel.

JANDO. Niečo podivné sa deje... Hostia sú poriadne nabrúsení...

MARIŠKA. Ale keď ho objavia, budú oduševnení! Ani vo sne by mi nenapadlo, že by chcel byť záhradníkom...

JANDO (*ustarostene*). Tak sa mi zdá, že sa už od skôr poznajú... Pôsobia ako nejakí obchodníci... (*Modlikavo.*) Marienka, sľúb mi, že ju ukážeš najprv mne.

MARIŠKA. Bože, ty si dotieravý ako osa!

JANDO. Sľúb mi to, prosím..

MARIŠKA. Nuž dobre, ak ju niekomu ukážem, tak to budeš ty.

FOMO (*spolu s Vencoslavom vykúkajú z domu. Obaja majú ruku pod sakom.*) Fízli majú záťah?

VENCOSLAV. V tom prípade *vybavíme vec*.

JANDO (*zavolá na nich*). Nič sa nedeje... Len pribudli ďalší hostia.

FOMO. Počuli sme nejaký hrkot, akoby traktor letel nad nami.

MARIŠKA. Prišiel Zemák. Je to nádherný človek. Budete ním oduševnení.

FOMO. A čo tu chce?

JANDO. On je záhradník.

FOMO. Príliš lomozný...

VENCOSLAV (*zavolá do vnútra*). Šefe, všetko je pod kontrolou.

(*Z domu vychádzajú Jeleň v ťažkom kufříkom, pokladník Paprad' so služobným kufříkom a Kočička*).

JELEŇ. Čo sa deje?

VENCOSLAV. Nič, šefe, len záhradník prišiel.

JELEŇ. Ale hrkotalo to, akoby prišiel na kombajne. (*Smiech, uvoľnenie napätia.*)

MARIŠKA. Zo Zemáka budete všetci pať! Je to neuveriteľne spoločenský človek... A keď príde rad na kultúrnu vložku, iste vás bude dokolečka dokola zabávať. Je od prírody srandista.

FOMO (*preruší ju*). Slečna, my by sme chceli mať trochu klídek.

MARIŠKA. Ale veď je tu kľud, koľko len ráčite. Na hektáre sa dá merať.

JELEŇ. Zásah..., moja... Potrebovali by sme byť trochu sami.

MARIŠKA. Jasnačka. Predobedom človeku vždy dobre padne trochu byť sám. Ajhľa, tu pri stole budete mať božský pokoj.

FOMO (*žmurkne na Jeleňa a Papraďa*). O ká. (*Poberú sa k stolu.*)

MARIŠKA. No skôr ako vás odovzdám do náruče blahodarného vysokohorského vidieckeho turizmu, dovoľte, aby som vás oboznámil s programom, ktorý sme spolu s mamičkou pre vás pripravili podľa návodu združenia pre oživenie turizmu.

JELEŇ. Počujte, moja, my tu dlho nebudeme, preto vás chcem poprosiť...

MARIŠKA (*nedá sa pomiať*). Ani ja už nebudem dlho rečniť... Prejav má byť vždy stručný a vystihovať podstatu... Takže... Pred obedom vás vezmeme na prehliadku chlievov, trávnik a pasienkov; keď nám zvýši čo len trochu času odvedieme vás s mamičkou do kúrnika, kde vám s mamičkou demonštrujeme rezanie sliepok, ktoré následne vo vašej prítomnosti ošklbeme a pripravíme na večeru... Potom nasleduje bohatý dedinský obed, po obede odpočinok – podľa vôle – v izbe alebo:... na trávniku v bezprostrednej blízkosti pri kope, ktorú sme osobitne pre vás pripravili z rýdzeho sedliackeho hnoja... Túto formu odpočinku zvlášť doporučujem. Poobede máme pre vás pripravený kultúrny program, no trochu iný ako ste si doteraz zvykli...

JELEŇ. Počuj, moja...

MARIŠKA. Už to bude, sekundičku. Práve kvôli kultúrnemu programu som pozvala pána Jandu, ktorý nám zohnal potrebný materiál...

JANDO (*akoby sa ospravedlňoval*) Som starožitník, preto sa mi každú chvíľu nahromadí celá kopa haraburdia...

MARIŠKA. Nie! Neprezradiť! To má byť prekvapenie pre našich hostí.

KOČIČKA. Slečna, skutočne vás prosím...

MARIŠKA. Už iba toto...

VENCOSLAV (*pošepce*). Šefe, chcete, aby som *tú vec vybavil*?

JELEŇ. Čo si debil?

VENCOSLAV. Néma probléma.

MARIŠKA. Po kultúrnom podujatí, ktoré je zatiaľ veľkým tajomstvom, prichádza na rad pospolitá ľudová zábava.

JELEŇ. Vďaka.

MARIŠKA (*tajnostkársky*) A po večeri ešte niečo...

VENCOSLAV (*pošepce Jeleňovi*). Fakt si to neželáte, šefe?

MARIŠKA. A odpočinok. Čajíček a šup do postele. Budete tak spinkať, akoby vás anjelici kolembali.

JANDO. To je fakt, Mariškin čaj neuveriteľne upokojuje... Ja ho non-stop pijem. Mariškina zmes je dobrá na všetko, na spanie, na bdenie, aj keď na vás príde nejaká slabosť...

MARIŠKA (*preruší ho*). Stačilo, Jando! Ty si si fakt nevšimol, že našich hostí obťažuješ.

Hostia si prajú byť sami.

JANDO. Tak, dobre.

(Mariška s Jandom odchádzajú. Hostia sa posadia okolo stola. Jeleň a Paprad' položia každý na svoj koniec stola svoj kufřík, no skôr než začnú jednať vráti sa Mariška.)

MARIŠKA. Takmer som zabudla...

(Všetci sa zmiatnu. Fomo a Vencoslav siahnu rukou pod sako. Mariška sa postaví pred stôl, nachýli hlavu, zakrúti očami a vysokým hlasom zaspieva z celej sily: V dolinách.... (Po piesni sa pokloní a s Jandom konečne odíde.)

8. výstup

(Hostia istý čas neveria vlastným očiam a ušiam a trvá im kým konečne zavrú ústa... Potom sa konečne upokojia a znova si sadnú. Na jednom konci stola Paprad' so svojim kufříkom, vedľa

neho Kočička, za ich chrbtom Fomo, pripravený na všetko... Na opačnom konci stola sedí Jeleň s kufříkom, za jeho chrbtom je Vencoslav, taktiež pripravený na čokoľvek...)

JELEŇ. Nevie, ktorý idiot si vymyslel, aby sme toto stretnutie mali tu v horách...

KOČIČKA. Ja.

JELEŇ (*sekol sa!*). Totiž, nápad je to úplne geniálny, no je to trochu vysoko... Tým som chcel povedať, že sme sa s Vencoslavom a našim nákladčikom horko-tažko vytrepali až sem...

Však, Vencoslav?

VENCOSLAV. Néma probléma.

KOČIČKA. No vidíte, žiaden problém nebol.

JELEŇ. Akože nebol žiaden problém! (*Vencoslavovi.*) Debil! Jasný, že bol problém! Dvakrát sme sa s nákladčikom takmer zrútili do rokliny a raz nás musel aj nejaký sedliak veľmi vyťahovať z jarku. Mám pocit, že nielen zo slovenskej, ale aj z poľskej strany Tatier sa nám všetci rehocú, že čo to za blbcov sa teperí na dve tisíc metrov nad morom na tiráku.

KOČIČKA. V doline je to nebezpečné. Odkedy sprísnil cestné previerky, bezpeční sme už iba tu, vysoko v horách. Ale napriek všetkému, nechápem prečo túto výmenu musíme vybavovať tu hore. Mohli sme tu hore mať iba stretnutie a tovar sme mohli prevziať v doline... Ktorý idiot prišiel s týmto návrhom?!

JELEŇ. Ja.

KOČIČKA (*sekol sa!*). Totiž, nápad je to úplne geniálny, my vám peniaze, vy nám kľúče od nákladčaku... Takpovediac, ekonomická výmena... Naozaj, dokonale prešpekulované...

Gratulujem!

JELEŇ. Sedí vec. Takže nemrhajme čas na reči a *vybavme tú vec!*

(Na slová vybavme tú vec Vencoslav vytiahne pištoľ a namieri ňou na Kočičku, Paprad'a a Foma. Ale aj Fomo rovnako rýchlo vytiahne pištoľ a zamieri ňou na Jeleňa a Vencoslava. Kočička a Paprad' sa rýchlo skryjú pod stôl.)

JELEŇ (*panicky zvolá na Vencoslava*). Čo si debil?! Čavo, tebe zadrbkáva?

VENCOSLAV. Však ste vravel, aby som *vybavil tú vec*.

FOMO (*výhražne*). Nech dá preč tú búchačku, lebo vás rozďobem jak d'ateľ datľovník!

JELEŇ (*postaví sa do stredu a zdvihne ruky*). Klídek, klídek, chlapci, všetko je o ká, všetko je o ká. My sme mierumilovní. Toto všetko je len jedno nedorozumení. (*Ospravedľňuje sa Kočičkovi, ktorý je stále pod stolom.*) Nemôžem si pomôcť, že mi dali takého debila.

(*Vencoslavovi.*) Daj preč tú búchačku, ty, debo!

VENCOSLAV. To znamená, že nemám *vybaviť vec*?

JELEŇ. A čo si ty, chlapec mój, exhibicionista? Nevieš odolať nevytasiť ho?! Preč búchačku!

KOČIČKA (*volá spod stola*). Fomo,. Fomo, počuješ ma?

FOMO. Mám ich na muške, šefe!

KAČIČKA. Ak budú chcieť zobrať kufřík, pál! Rovno do brucha! Nešetri ani náboje, ani ich.

FOMO. S radosťou, šefe!

JELEŇ. Klídek, chlapci, klídek, šak vravím, je to nedorozumení! (*Venceslavovi vytrhne pištoľ a zastrčí mu ju za pás.*) Šak pozrite, búchačka je preč. Není búchačka! Búchačka zmizela!

KOČIČKA (*spod stola*). Fomo, opíš situáciu.

FOMO. Búchačka je preč.

KOČIČKA. Môžem vyjsť ven?

FOMO. Jasné. Ja ich furt mám na muške!

KOČIČKA (*dvíha sa spolu s Papradom spod stola a čistí si nohavice*). A dobre mi žena radila: Keď už ideš na hríby obleč si niečo športovejšie.

PAPRAĎ (*vylákaný, utiera si pot*). Tak sa mi zdá, že budem musieť ísť súrne na záchod.

KOČIČKA. Teraz nie!

JELEŇ. Omlúvam sa, fakticky! Vencoslav, to je ešte stará dobrá škola... Začínal ako kukláč a urobil kariéru: Nič sa nepýta, pozná iba: Provedu! (*Vencoslavovi.*) Debil! Vidiš čo si spackal, rozrušil si pánov. (*Kočičkovi.*) Všetko je pod kontrolou, môžeme začať.

FOMO (*ktorý furt drží Jeleňa a Vencoslava na muške - Kočičkovi.*) Mám nápad, šefe. Čo keby sme teraz, keď my kontrolujeme situáciu (*zamáva pištoľou*), čo keby sme vzali tovar a vyparili sa?

JELEŇ. Opozývajte sa! Vyňuchali by sme vás, aj keby ste sa do Demänovskej jaskyne zahrabali.

KOČIČKA. My sme féroví hráči! Fomo, daj preč búchačku! Ideme robiť biznis. Tovar máte? (*Fomo odloží pištoľ. Všetci si znova sadajú k stolu. Jeleň otvára kufrík a vyloží na stôl ručné granáty, bomby a míny rozličných druhov.*)

JELEŇ. Toto sú vzorky, aby ste vedeli čo kupujete... Zvyšný tovar je v nákladáku pred domom. Love máte?

PAPRAĎ (*na ktorého žmurkol Kočička, dôverne pošepká*). Ja by som naozaj musel vyhľadať wécko.

KOČIČKA. Teraz nie!

(*Papraď so zatatými perami otvorí kufrík, ktorý je plný peňazí.*)

JELEŇ. O ká. Teraz môžeme vybaviť vec... (*Vencoslav siahne – Jeleň na neho blyсне pohľadom.*) Neopováž sa!

VENCOSLAV. Néma probléma.

JELEŇ (*obozretne rozkladá granáty po stole*). Ručný granát M 73, máme ich tri tisíc kusov...

KOČIČKA. Moment! (*Spolu s Fomom pristúpia k Jeleňovi a šepkajú.*) Prosím vás o malú konšpiratívnosť... Však to poznáte, nikdy si nemôžete byť istý, či tu nie sú nejaké mikrofóny. Nemali by sme pomenúvať veci ich pravými menami... Mohli by sme používať obrazné pomenovania. Dúfam, že ma chápete... V inotajoch...

JELEŇ (*šeptá*). Chápem, chápe... Viete, že som člen parlamentného výboru, ktorý má na starosti kontrolu čierneho obchodu so zbraňami, takže mám skúsenosť s tým, keď niet žiadnych konkrétnych dôkazov, keď zmiznú za podivných okolností magnetofónové nahrávky atď.

KOČIČKA. Som rád, že ma chápete

JELEŇ. O ká. Tak poďme ďalej. (*Hlasno.*) Tuná sú *krumple* strednej veľkosti, veľmi tučné, veľmi ofenzívne... Máme ich tri tisíc kusov... Jeden kus predávame za desať... Desať krát tri tisíc... Dobrá cena... Tridsať tisíc.

KOČIČKA (*vyjednáva*). Desať tisíc za všetko. Viac nedám.

JELEŇ. Tak dobre! (*Kladie na stôl mínu.*) Túto kukuricu mám tisíc kusov. Je veľmi účinná. Rozpraskne sa na tisíc drobných zrníčok, kukuričných, ako inak a veľmi sú *výživné*... Dúfam, že mi rozumiete. Arabi ju zbožňujú. Za všetkých tisíc kusov cena je desať tisíc.

KOČIČKA. Dve.

JELEŇ. Osem.

KOČIČKA. Dve a pol.

JELEŇ. Šesť.

KOČIČKA. Dve a osemsto.

JELEŇ. Štyri. Posledná ponuka.

KOČIČKA. 2850!

JELEŇ. Tak dobre! (*Vyberie z kufra rozkladací mínomet, resp. bazuku a veľkú protitankovú mínu. Všetci sú tak sústredení na zbraň a peniaze, že si ani nevšimnú ako z domu vyjde mamička Jožka. Dostaví sa k nim, no nevšimne si, čo je na stole – ale načúva ich rozhovoru.*)

A táto krásavica je cukina. No nie je nádherná?

KOČIČKA. Fakt, stelesnená nádhera.

FOMA. Smiem ju trošku omacať?

JELEŇ. Prosím, prosím!

FOMA (*ohmatáva ju*). Fakt, krásna cukina.

(*Jožku v úzadí zaleje jas osvietenia.*)

JELEŇ. Má veľkú výživnú hodnotu. K nej patrí ešte komplet, pozostávajúci z troch *uhoriek*.

(*Dojímavo potľapká protitankovú mínu.*) Toto sú kumulatívne uhorky. Aktivujú sa znútra.

Taktiež sú veľmi výživné... dúfam, že chápete... Cena všetkých 120 kompletov je... keď to zaokrúhlím... a naladím správne váhy... povedzme sedemdesiat tisíc.

KOČIČKA. Tridsať tisíc.

JELEŇ. Dobre teda.

KOČIČKA (*otočí sa na Papraďa, ktorý všetko na kalkulačke zratúva*). Rátaš?

PAPRAĎ. Jasné, šefe... No,... ja naozaj musím ísť na záchod...

KOČIČKA. Potom, potom...

JELEŇ (*vysype na stôl kopy nábojov rozličných kalibrov*). A čo takto fazuľa? Máte záujem?

Máme ju zo desať debien... Vynikajúca fazuľa. Ruská a americká. Rozličnej veľkosti. Táto fazuľa je vynikajúco pestovaná, výdatného obsahu, skutočne kvalitný tovar. Primeraná na... no, ako by som to povedal... prdenie v dávkach... Chápete?

FOMO. Že váhaš... fazuľa na dávkové prdy...

JELEŇ. Predávam ju na kilá. Má dobrú váhu...

JOŽKA (*odrazu sa ozve spoza ich chrbtov*). Jej, čo to počujem? Aj vy farmárčíte?

(*Všetci sa vylakajú. Kočička a Jeleň narýchlo upracú stôl.*)

KOČIČKA (*panicky*). Jasné, jasné... záhradkárstvo, to je, no...

JELEŇ. Práve som kolegovi vykladal o fazuli...

JOŽKA. A cukinách, počula som.

KOČIČKA. Áno, aj my farmárčime.

JOŽKA (*vážne*). A vyplatí sa vám to?

JELEŇ. Absolútne, absolútne... Ja predávam a môj priateľ nakupuje... Super obchod!

JOŽKA. A nie ste vy priekupník?

JELEŇ. Ale, kdeže, ja to všetko aj dopestujem.

KOČIČKA. A ja to všetko nakupujem za svoje love... teda peniaze. Však, Paprad'?

PAPRAĎ (*celý červený v tvári zašeptá*). Toto je už na mňa priveľa. Musím si uľaviť, lebo...

KAČIČKA (*šeptá*). Teraz nie. Zovri si tú riť!

JOŽKA. No vidíte, a nám sa neopláca. Ešte kým bol môj starý na žive, zabalili sme to.

FOMO. Čo?

JOŽKA. Farmárčenie. Teraz máme polia len tak... Turisti nevedie čo je to pole, tak tu za domom na ukážku máme jedno zorané. Ale už dávno nič na ňom nepestujeme. Preto ste ma veľmi prekvapili, že sa vám to oplatí.

JELEŇ. Hej, oplatí. Každú chvíľu mám zber úrody.

KAČIČKA. A ja dokolečka len nakupujem.

JOŽKA. A zárobok z toho nejaký je?

JELEŇ. Jasné. Ohromný.

JOŽKA (*Kočičkovi*). A vy? Vy tú zeleninu iste čo najskôr predáte?

KAČIČKA. Jasné. Čo najskôr.

JOŽKA. A tiež sa vám to oplatí?

KAČIČKA. Samozrejme.

JOŽKA. Nechápem.

JELEŇ. Ja to predám, hneď ako to vytiahnem zo skladu... (*Uvedomí si, že sa preriekol.*)

Vlastne, najprv to pozbieram na poli, potom tú zeleninu dám do skladu a potom to vytiahnem zo skladu... Presne tak.

KAČIČKA. A ja to od neho kúpim a znova uskladním... A týmto spôsobom je zelenina v obehu. A kapitál taktiež.

JOŽKA. Ako? Vy to uskladňujete v rovnakých skladoch?

KOČIČKA (*zatají dych*). V rovnakých? Ale kdeže, jasné, že nie. Ha, ha, ha!

JELEŇ. Samozrejme, že nie! Ha, ha ha! To by nemalo žiaden zmysel.

KAČIČKA. Presne tak.

JOŽKA. Neuveriteľné! Že niekto dnes ešte dokáže profitovať na zelenine. Chcem sa vám zdôveriť, lebo ste ľudia z fachu. Počujte, ja a moja dcéra, zháňame všetko zahraničné: kórejská múka je najlepšia a najlacnejšia, kukurica zasa z Mexika, japonské krumple vždy boli number one. A mohla by som pokračovať so španielskymi geneticky modifikovanými paradajkami – sú oveľa chutnejšie než tie zo záhrady – a aj farbu majú krajšiu, takú výraznejšiu a vôbec nehnijú, dva-tri mesiace ubehnú a stále sú svieže – aj keď ich necháš na slnku. A všetko je oveľa lacnejšie. A zdravšie! No predstavte si, keby naši hostia, ktorí si zvykli na mestskú zeleninu, dostali odrazu šalát zo záhrady... Mohli by sa ešte pograt' Nie, veru nie, s dcérou si nemôžeme vziať na seba také riziko...

KOČIČKA. Nuž, pani, keď sme si tak krásne pokecali...

JELEŇ. Chceli by sme byť ešte na chvíľu sami... Chápete...

JOŽKA. Jasné. Veď aj ja musím zoťat' zopár kurencom hlavy. Máte záujem pozrieť si to? Chcete byť pri tom? Keď sa niekto pozerá ako podrezávam sliepke hlavu, tak krv oveľa lepšie strieka...

VENCOSLAV (*oduševnene*). Áno, ja by som fakt...

JELEŇ (*cez zuby*). Ani sa nehni!

VENCOSLAV (*oddane*). Néma probléma.

JOŽKA. Ešte niečo ma zaujíma. A čo so zárobkom. Teda, či ho investujete znova do farmy?

JELEŇ. Načo? Veď poberáme štátne subvencie.

JOŽKA. No a?

JELEŇ. Love, teda peniaze potrebujeme na nové časopisy... Teda na kultúru!

JOŽKA (*zhrozená*). Fakt?

KAČIČKA. Vážená pani, fakt!

JOŽKA (*ustarostene*). Ojoj, veď to nemá žiaden zmysel. To je ako keby ste peniaze von oknom metali!

JELEŇ. Drahá moja, vy evidentne nemáte dostatok informácií. Už celé roky sa naša špičková kultúra dotuje prostriedkami z obchodov so zeleninou tohto druhu.

9. výstup

(Odrazu počuť hrozný hrkot. Akoby pristával vrtuľník. A zrejme aj pristáva... Hostia sa vyľakajú a Vencoslav s Fomom „spontánne“ siahnu rukou pod sako.)

KAČIČKA. Preboha, čo sa deje?

FOMO. Vrtuľník.

JELEŇ. Kočička, ty si ma zradil!

KAČIČKA. Nie, ty si zradil mňa.

VENCOSLAV (*Jeleňovi*). Mám túto vec vybaviť?

PAPRAĎ. Veľmi nutne potrebujem ísť na záchod!

MAJOR (*vybehne spoza domu*). Kufrík, už je tu!

(Policajt Major uteká naproti vrtuľníku. O chvíľu spoza domu, evidentne celkom spokojný, prichádza minister Zeman. Veľmi sa poteší keď uzrie skupinku. S rozšírenými rukami ide k nim.)

ZEMAN. No tak, konečne som vás našiel.

KOČIČKA. Polícia!

FOMO. Sme v obkľúčení!

JELEŇ. Ja s týmito vecami nemám nič spoločné! Ja som vidiecky turista!

VENCOSLAV. Šéfe, a čo keby som ho vzal nabok a vybaviť tú vec?

JELEŇ. Šibe ti? Nedošlo ti v tej tvojej gebuli, že by nastala skutočná jatka? Nevidíš, že sme v obkľúčení?

MAJOR (*prichádza sprava a nesie ministrov kufrík, máva ním a volá*). A ja vás hľadám.

Nemajte obavu. (*Salutuje v smere odchádzajúceho vrtuľníka.*) Zdar! (*Skupinka stojí vylakaná za stolom, len Jožka sa milo pozerá na svojich hostí.*) Nech sa páči, váš kufrík, pán minister Zeman.

FOMO (*pošepká vylakanej skupinke*). Samotný policajný minister riadi akciu.

JELEŇ. Takže, už som ja, neborák, dobačoval! Určite ma identifikuje. Zbohom, môj teplučký poslanecký mandát!

KOČICKA. A ja! Prídem o koryto. Keď to vyjde najavo, vydrbnú ma z ministerstva obrany.

ZEMAN (*pristúpi k ním*). Som tak rád, že som vás našiel... Áno, nemýlite sa, som to ja. Nič nie je nemožné. Aj my, policajti sme len obyčajní ľudia. (*Podáva všetkým ruku.*) Major!

MAJOR. Áno, Zeman.

ZEMAN. Máš moje fotky?

MAJOR. Jasné. (*Vytiahne z kufriku balík fotiek.*)

ZEMAN. Tak rozdávaj... Nevidíš, ako sa ľudia trasú o ne?!

MAJOR. Páči, Zeman

ZEMAN. Bez obáv, každému sa ujde, len vám ich najprv podpíšem. (*Major úslužne podloží chrbát, Zeman podpisuje.*)

KOČICKA (*šepká*). To nás provokuje.

JELEŇ. Prišli príliš skoro – určite nás chceli dolapiť pri odovzdávačke.

KOČICKA (*šepká*). Kýmkoľvek sme si nevymenili tovar a love, nezabasnú nás.

FOMO (*šepká*). A čo keď je tu úplne náhodou?

KOČIČKA (*šepká*). Náhodou? Čo ti...? Polícia sa nikdy neobjaví náhodou. Všetko je to riadené z tej istej centrály. Myslíš si, že neviem, že už istý čas mi chcú zničiť politickú kariéru?! A že vraj poctiváci – sú to nímandi!

JELEŇ (*šepká*). Ale, ak sú tu fakt náhodou, nesmieme sa prezradiť.

FOMO (*šepká*). A čo keby sme zdrhli?

KOČIČKA (*šepká*). Netrep! Nepočul si, že sme v obkľúčení? Kukláči sú v helikoptére, stačí len dať im signál.

JELEŇ (*šepká*). Najlepšie bude tváriť sa: ja nič...

KOČIČKA (*šepká*). A čo keď sa ti pozrie do kufríka? Ako vysvetlíš všetku tú *zeleninu*?

JELEŇ (*šepká*). A ty? Chceš povedať, že je normálne, aby si na dovolenku bral rozpočtovú love?

KOČIČKA (*šepká*). Ja iba kupujem tovar za výhodnejších podmienok. Keď sa to tak vezme, robím v prospech štátu. Šetrím love z rozpočtu.

JELEŇ (*šepká*). Tak že kupuješ niečo, čo už raz bolo kúpené.

KOČIČKA (*šepká*). A šlohnuté.

JELEŇ (*šepká*). Tak znela tvoja objednávka!

FOMO (*šepká*). Pozor, ide sem.

ZEMAN (*podáva im fotky*). Prosím, nech sa páči! Zoberte ukázať to deťom. Môžete aj manželkám, ale pozor: ja za seba neručím, ani len na fotke. Ženy keď ma uzrú aj na fotke, sú do mňa celkom paf! Ha, ha... To bol fór! V skutočnosti som verný manžel. Tieto fotky berte odo mňa ako darček a potvrdenie, že vás mám rád! Takže, mňa už poznáte, ale ja vás nie...

(*Pozrie sa na Foma.*) Takže?

FOMO (*zajakáva sa*). Ja som... Ja som...

ZEMAN. Prečo sa mi marí, že som vás už niekde videl?

FOMO. Mňa?

ZEMAN. Nechajme to tak. Veď si ja spomeniem. Mám vynikajúcu pamäť. Na medzinárodných policajných seminároch už viackrát sa mi dostalo pochvaly. Dovoľte mi, aby som si vás sám pripomenul.

KOČIČKA (*uľaví sa mu*). Jasné.

ZEMAN (*obráti sa k Jeleňovi*). Ale aj vy sa mi zdáte byť povedomý...

JOŽKA. To sú naši noví hostia. Pán minister, neuveríte, ale oni sa zaoberajú farmárčením.

ZEMAN (*odúševnene*). Fakt? A viete, že aj ja som sedlák?! Narodil som sa, totiž, na dedine. A ešte aj dnes mi hovoria: *náš minister, to je ale sedlák!* Ako vidíte, pôvodu sa len tak ľahko nezbavíte. A čím sa konkrétne zaoberáte?

JELEŇ. S rozličnou... zeleninou.

ZEMAN (*odúševnene*). A už to mám: spamätal som sa! Vy ste... (*Zvážnie.*) Vy... Presne tak!

Ten ksicht! (*Ešte viacej zvažnie.*) Vy... Predávate na trhu. Tretí rad v staršej časti trhoviska...

Každú sobotu kupujem od vás reďkovku! Mám pravdu?

JELEŇ (*odľahne mu*). Pravdepodobne.

ZEMAN. No, nevraavel som, že na policajta mám vynikajúcu pamäť.

10. výstup

(*Z domu prichádzajú Mariška a Jando.*)

MARIŠKA. Ejha, takže hostia sú už pohromade. To ma veľmi teší.

ZEMAN. Mariška, už som si povinnosť vykonal: rozdelil som im svoje fotky. (*Unesene.*)

Ach, civilisti, bože, ako ich len milujem! (*Vencoslavovi.*) Ale aj vy sa mi nejak zdáte byť... len neviem odkiaľ.

MAJOR (*prezerá si Vencoslava*). Aj mne je vaša tvár akosi povedomá. Nestretli sme sa už niekedy, pár rokov dozadu?

VENCOSLAV. Kdeže, to nie je možné. Iba toho roku som vyšiel von z...

MAJOR. Skade?

JELEŇ (*zachraňuje čo sa dá*). No predsa z... z... z univerzity. Iba toho roku vyšiel zo školských lavíc.

VENCOSLAV. Fakt?

ZEMAN. To ste ale poriadne dlho študovali! Vzhľadom na váš vek...

JELEŇ. Vencoslav má večernú univerzitu... Hej, vvvvečernú univerzitu.

ZEMAN. A čo ste študovali?

VENCOSLAV. Ako *vybaviť veci*.

ZEMAN. Hej?

JELEŇ (*nejako sa schopí*). Hej! Vencoslav študoval ako *legitímne vybaviť veci*.

ZEMAN. Ty, brďo! Vy ale musíte byť pracant! Také náročné štúdium a externe, popri zamestnaní... Ale, počujte, aj ja som si urobil školu popri zamestnaní. Najprv som bol dopravák. Ty, kokos, ako som ja miloval križovatky! Ešte aj dnes sa mi občas zacnie po nejakej dobrej dopravnej zápche! Ach...!

MAJOR (*podozrievavo k Paprad'ovi*). Ale aj vás som už niekde videl. Na nejakej fotke.

PAPRAĎ (*vyľakaný, veľmi hlasno preglgne sliny a vyjachce na vlastnú obranu*). Človek je tvor omylný, zratuješ, násobiš, delíš... pomýliš sa pritom, ani nezbadáš... číselká, krúžky, raz dva tri a chyba je na svete... Ale ja nie som na vine...

MAJOR. Čože? Nechápem.

KOČIČKA. Ha, ha, ha! Je jasné, že môj priateľ nie je na vine, že si ľudia na neho spomínajú! Ešte keď bol chlapec, tak hral vo filme Keby som mal pušku.

MAJOR. Vážne? Ale, mne je povedomý takýto, s plešinou.

KOČIČKA. Samozrejme, každé dieťa keď sa narodí, je plešaté.

MAJOR. Ale v Keby som mal pušku nehralo plešaté dieťa!

KOČIČKA. Samozrejme, lebo to cenzúra vystrihla. Zabudli ste, ako to bolo v minulom režime?

ZEMAN (*oboma rukami sa pľasne po kolenách a obráti sa k Fomovi*). Už som si spomenul!

Vy ste policajt!

FOMO (*zničene*). Priznávam.

MAJOR (*radostne*). Ty koňo, takže kolega!

FOMO. Už viac nie. Po tej všeobecnej amnestii v 89. vybral som sa vlastnou cestou: mám esbéesku *Stráž a ochrana, Fomo es er o*.

ZEMAN. Vidíte, akú mám neuveriteľnú pamäť! Ale ak ste boli žandárom, iste si spomínate na moje skriptá pre stredné policajné školy.

FOMO. Teória mi bohvieako nešla, skôr prax.

ZEMAN. Na moje skriptá sa nedá zabudnúť. Čítali sa všade. Rozvíjam v nich tézu, že civilná zložka obyvateľstva je schopná prežiť iba vďaka polícii. Vysvetlené v kocke: keby neexistovala polícia, neexistovali by ani civilisti. A túto tézu môžem rozvíjať až po Darwina.

FOMO. Darwina? Ani toho nepoznám.

ZEMAN. No vidíte, hneď som vedel, že ste naša krvná skupina. Neuveriteľné, akú mám pamäť! Verte mi, občas sa aj sám tomu divím!

MAJOR. Zemák, tvoja pamäťová IQ je závideniahodná.

ZEMAN. Že?!

MARIŠKA. No, keď už hovoríme o pamäti... Po obede sme vám pripravili, ako som už spomenula, zábavné odpoľudnie.

JOŽKA. Usporiadame jednu ekšn.

MARIŠKA. Ľudové divadelné predstavenie.

ZEMAN. Divadlo! Nádherné! Na policajnej akadémii sme mali divadelnú odbočku. Bol som najlepším činoherným sólistom., spomínaš si Major?!

MAJOR. Nerád.

ZEMAN. Hrali sme Schillerových Zbojníkov.

MAJOR. Nikto nechcel byť zbojník.

ZEMAN. Akože, nie?! Bol si vynikajúci.

MAJOR. Prinútili ste ma.

ZEMAN. Ale, no tak, veď sa už neondi! Bol si úžasný zbojník.

MAJOR. Hej, lenže potom som dva mesiace ležal na áre.

ZEMAN. Hej, súhlasím, trochu sme to prehnali, ale o to viac to bolo presvedčivé.

MAJOR. Lenže, ja až doteraz mám šrouby v stehennej kosti.

MARIŠKA. Som rada, že sa všetci stotožňujete s našim turistickým programom. Mrzelo by ma, keby sa naši hostia nudili. Svet je dynamika!

KOČIČKA. Čo ja viem... Ja a moji priatelia sme viac pohodové typy...

ZEMAN (*preruší ho*). Uvidíte, bude to super!

MARIŠKA. Predtým, kým vy budete na obede...

JOŽKA. Len nech odfiknem slepiciam hlavy...

MARIŠKA... ja tu s Jandom pripravíme javisko.

JANDO. Priniesol som kostýmy.

ZEMAN. Vynikajúce! Mne najviac pristane kombinácia červenej a fialovej... A čo budeme hrať?

MARIŠKA. S mamičkou sme pripravili variant...

JOŽKA. Váhali sme medzi Möderndorferom a Shakespearom...

MARIŠKA. Až nakoniec zvíťazil Ján Palárik. On je tak trochu z jedného, trochu z druhého.

JOŽKA. Problém máme iba so ženskými rolami... Ale hádam len nejak...

MARIŠKA. Na večer som pozvala ľudí z doliny. Uvidíte, že to bude práca!

ZEMAN. Ja sa už neviem dočkať. Haló, kamaráti, ide sa na obed! Dúfam, že budú krvavničky s kapustou.

JOŽKA (*hrdo*). Krv som vlastnoručne pustila a sama som ich nadiala do čriev.

MARIŠKA. Kapusta je z Ukrajiny. Odkedy sa im stalo to s Černobyľom, kapuste sa neuveriteľne darí. Z jednej hlávky nakrájam aj tristo porcií.

ZEMAN (*postaví sa do stredu skupinky*). Vidím, že ani vy ste si ešte nerozbalili kufričky...

KOČIČKA (*šepká*). Ja som to vedel...

JELEŇ (*šepká*). A už sme v...

ZEMAN. Tak poďme spolu. Dovolíte, pomôžem vám! (*Chce vziať Jeleňov kufrik.*)

JELEŇ. Nie, nie, prosím vás!

ZEMAN. V žiadnom prípade. Ja vám chcem pomôcť... Aj keď som minister, som len jednoduchý človek. Vôbec sa nenahnevám, ak sa budete kade-tade vychvaľovať, že vám samotný policajný minister niesol kufor... (*Zdvihne kufor, no nečakal, že je taký ťažký a takmer mu vypadne z ruky. Prekvapene.*) Dofrasa, čo tam vo vnútri máte? Hádám len nie granáty?! (*Hrobové ticho, ktoré o chvíľu preruší Zeman hlasitým smiechom.*) Ha, ha, ha... Fór! Bol to super fór... Ha, ha, ha... (*Všetci sa začnú smiať, len Jeleň a Kočička dosť kyslo.*)

JELEŇ. Ha, ha.. No jasné, fór...

KOČIČKA. Hej, fór, ha, ha...

ZEMAN. Haló, ide sa dnu!

MARIŠKA. Jando, nože ukáž sa a zober panstvu kufre.

JANDO (*šepká*). Ale len ak mi ju potom ukážeš... (*Skôr než stačí Kočička zareagovať, Jando vezme jeho kufor a všetci, okrem Kočičku, Jeleňa, Vencoslava, Papraďa a Foma vojdú dnu.*)

11. výstup

KOČIČKA (*vyľakany*). Niečo tuší.

JELEŇ. Aké *tuší!*? Vie to s istotou! Je len otázkou chvíle, kedy dá signál kukláčom v helikoptére.

KOČIČKA. Možno ešte je nejaká šanca vypariť sa odtiaľto.

JELEŇ. Ako? Ved' sme v obkľúčení!

KOČIČKA. Skúsme sa tváriť, že je všetko o-ká...

JELEŇ. A čo náklad'ák s tovarom? A kufrík s love?

KOČIČKA. Možno si nie sú celkom istí a vyčkávajú... Keby si boli na sto percent istí, ver tomu, že by sme už mali náramky...

VENCOSLAV. Neznášam náramky.

JELEŇ. Blbec, Kočička, mal na mysli železka.

VENCOSLAV. Aha, tie poznám.

KOČIČKA. Takže...Spolupracujme!. Nesmieme sa dopustiť chyby. Ako prvé: ideme na obed.

JELEŇ. Poďme. (*Všetci odchádzajú k domu, iba Papraď nenápadne, s trpiacim výrazom, stojí pri stole a nehýbe sa.*)

KOČIČKA. Počuj, nevravel si, že musíš súrne na záchod?

PAPRAĎ (*ani sa nehne.*) Neskoro...

O P O N A

DRUHÉ DEJSTVO

1. výstup

(Pred domom stojí improvizované javisko. Na javisku je stôl a masívna skriňa. Na stole, chrbtom k obecenstvu sedí masívna ženská, v barokovej krinolíne a čipkovanom odeve, s veľkou parochňou. Vedľa nej, tiež chrbtom k obecenstvu stojí menšia deva v ľudovom kroji. Pred javiskom je Jožka ako šepkárka, s textom na kolenách. Po boku sedia Mariška a Jando. Mariška ako amatérska režisérka dáva rady postavám.)

MARIŠKA. Pripravíme sa! Pozor! Začíname! *(Vo chvíli keď dáma v krinolíne prehovorí ženským hlasom a otočí sa k obecenstvu, spoznáme v nej ministra Zemana.)*

ZEMAN *(ako barónka)*. Takže, Anička, čo také mi máš povedať?

JOŽKA *(ako zarytá šepkárka hlasno šepká)*. Vaša jasnosť, Tomáško oknom skočil... *(Mladá deva keď prehovorí dievčenským hlasom, spoznáme v nej Jeleňa.)*

JELEŇ *(opakuje)*. Vaša jasnosť, Tomáško... Tomáško

JOŽKA *(šepká)*... oknom skočil...

JELEŇ. ...Tomáško... Tomáško... *(Jožke, mužským hlasom.)* Čo urobil?

JOŽKA *(takmer reve)*. Oknom skočil. Blbec!

JELEŇ *(zopakuje)*. Oknom skočil. Blbec!

JOŽKA. Trt, blbec ste vy!

JELEŇ *(zopakuje ako text, na ktorý pozabudol)*. Trt, blbec ste vy!

ZEMAN *(zbesnie)*. To nie je správny text! Vy si naozaj neviete zapamätať tú jednoduchú primitívnu vetu. *Tomáško oknom skočil*. Ja, teda, akože Barónka, mám sa prekvapiť: *Áno, ten chlapec oknom skočil?*

JELEŇ. Aha, už viem! A ja vám mám odpovedať: *Ako nejaká húsenica!*

JOŽKA. *Kobylka!*

ZEMAN. Neslýchané. *Ako nejaká kobyľka!* Dokážete vy logicky uvažovať? Kobyľky skáču oknom a nie húsenice.

JELEŇ. Ale, pravdaže viem... Z húsenice sa vyvinie motýľ... A je celkom logické, že motýľ zlietne oknom.

ZEMAN (*prudkým gestom si stiahne z hlavy parochňu a otočí sa na Marišku a Janda*). Toto sa takto nedá robiť. Toto je neseriózne. A okrem toho mi úloha Barónky neseďí.

JELEŇ. Ani mne úloha Aničky.

JOŽKA. Pripomínam vám, že večer prídu ľudia z doliny pozrieť sa na naše predstavenie. Plagáty som vylepila až po diaľnicu.

JELEŇ. Tak to zrušme, prosím vás, zrušme to! Neexistuje, že sa naučíme tento text.

ZEMAN. Čože? Zrušiť?! Ešte nikdy nič som nezrušil. Okrem toho, ja sa vynikajúco zabávam. Zrušiť to len preto, že sa vy nedokážete naučiť zopár úbohých vetičiek?! Neslýchané!

JELEŇ. Ale, ja si ich naozaj neviem zapamätať. Už v škole som mal problémy s recitovaním. Okrem toho, podväzky sú mi hrozne tesné.

MARIŠKA. Prosím vás, pousilujme sa trochu, môžete si občas aj zaimprovizovať...

JOŽKA. No nie príliš.

JELEŇ. Aj tak neviem improvizovať.

MARIŠKA (*povzbudzuje ho*). Akože nie! Dá sa to. Veď to robia vo všetkých divadlách. Vlani keď sme boli s mamou v divadle, tak improvizovali, že predstavenie bolo o hodinu kratšie.

JANDO. To kvôli hokeju.

MARIŠKA. Kdeže, to bolo kvôli umeniu improvizácie.

JANDO. Mariška, mne sa ale vidí, že to bolo predsa len kvôli hokeju... Dobre si spomínam, že Macbeth, keď vyšiel na javisko v druhom dejstve, pristúpil k Jagovi a s veľkou nádejou mu povedal, že nasledujú voľné jazdy... Už vtedy sa mi to zdalo podozrivé, ale povedal som si,

hádam Shakespeare vie čo robí... Jago sa nato pľasol dlaňou po čele a obaja zmizli z javiska...

Javisko potom bolo istú dobu celkom prázdne... Aj zvukár prestal opakovať hudbu...

MARIŠKA. Niečo sa mi marí, že tak nejak bolo. No predsa, podstata divadelného umenia spočíva v improvizácii... V improvizácii a fantázii.

JELEŇ (*kým si na kraji javiska sníma parochňu*). Ja som poslanec... Žiadnu fantáziu nemám.

To, že ma zvolili za poslanca, bola čisto moja podmienka.

ZEMAN (*rozčarovane*). Ach, jaj! Už vidím, že to bude koniec mojej dovolenky. Nuž, dobre!

Oznámim Majorovi, aby zavolať helikoptéru.

JELEŇ (*vyľaká sa a vracia si späť parochňu*). Nie, nie! Toľko fantázie ešte mám... Tak sa mi

vidí, že mi v tejto chvíli tie vetičky vošli do hlavy... Tým pádom bude *vec vybavená*. (*Na*

slová vec vybavená sa odhrnie horizont improvizovaného javiska a vyskočí Vencoslav,

oblečený v dievčenskom kroji, čepčekom na hlave a s pištoľou v ruke.)

VENCOSLAV. Šefe, bez obáv, *vybavíme*, povedzte len, kde začať.

JELEŇ (*vzplanie*). Čo ti drbe?! Ešte nie je tvoj výstup!

VENCOSLAV. Ale veď ste vravel...

JELEŇ. Zmizni! Zmizni!

ZEMAN (*prekvapenie*). A tento z ktorej hry dokvitol?

JELEŇ (*vytlačí Vencoslava zo scény. Počuť tupý úder. Jeleň sa vracia.*) Prepáčte, pomýlil si nástup.

ZEMAN. Ha, zdá sa, že si pomýlil aj divadelnú hru. No dobre, poďme ďalej. (*Spokojne si pľaskne rukami.*) Nádherne sa bavíme, že?

MARIŠKA. Veru, Zemák.

JOŽKA. Aj ja si užívam, tak sa super cítim, akoby som celé odpoľudnie rezala svine!

ZEMAN. Milujem vidiecky turizmus, Mariška. A viete prečo? Teraz vám to prezradím...

Preto, lebo je tak fundamentalisticky prepojený s kultúrou. Aj to nie hocijakou, ale s našou, domácou, agrárnou kultúrou.

MARIŠKA. O, pán minister Zeman, stokrát vďaka! Takého chvály mňa udržuje pri živote. Verte mi!

JANDO (*nedokáže sa ovládnuť*). A turistické peniaze. (*Mariška ho kopne do nohy.*) Au!

ZEMAN. Mal by som ešte jednu prosbu... Smiem?

MARIŠKA. Vaše prosby sú pre mňa príkazom.

ZEMAN. Chcel by som byť Anička.

JOŽKA. Čože?

ZEMAN (*potajomky ukáže na Jeleňa*). Chcel by som jeho rolu.

JELEŇ. Ale aj mne sa táto postava páči!

ZEMAN. Pred chvíľou ste vraveli, že nie. Okrem toho ja som človek jednoduchý. Taký ako Anička. Sedlák. Už som vám to vravel. Postava Barónky mi nesedí. Okrem toho, barónka je stará ženská a Anička je mladá deva. Myslím si, že mojím fyzickým danostiam je viac primeraná postava Aničky. Máme toľko toho spoločného. Obaja sme múdri, prešibaní a sexi.

JELEŇ (*smutno*). A ja nie som sexi?

ZEMAN. No... pozrime sa pravde do očí.

MARIŠKA (*rozhodne*). Dobre. Rola Aničky je vaša!

JELEŇ. Práve keď som sa do nej vcítil.

MARIŠKA (*ako režisérka zvolá*). Napriek všetkému, dajte Aničku Zemákovi.

JELEŇ. O-ká. Ale aj tak vám poviem, nie je to spravodlivé.

ZEMAN. Mňa podväzky nebudú tlačiť. Dajte mi parochňu. (*Stiahne Jeleňovi parochňu z hlavy a prezliekajú sa.*)

MARIŠKA (*Jandovi*). Ako sa ti to pozdáva?

JANDO (*pozerajúc sa na javisko*). To je ale krása!

MARIŠKA. Súhlasím.

JANDO (*slastne*). Tie krivky! Tá naplnená rustikálnosť! Zo začiatku by som sa na ňu iba pozeral. A hladkal. Skutočne, všetky čiastočky. Takú eleganciu dnes už len tak nestretnáš.

MARIŠKA (*je trochu prekvapená Jandovým oduševnením*). Zdá sa mi, že postava Barónky je možno príliš drsná pre tak nežného človeka. Policajný minister Zemák by v postave Aničky bol oveľa ženskejší.

JANDO. Ale je rozprávam o skrini!

MARIŠKA. Jaj, tak?!

JANDO. Som ti vďačný, že si mi ju konečne ukázala.

MARIŠKA. Ale predat' ti ju nemôžem. Vidíš aj sám – je mi potrebná kvôli predstaveniam.

Tak povedz – ako sa ti pozdáva môj nápad s kultúrno-umeleckými programami?

JANDO. Koľko za ňu pýtaš?

MARIŠKA. Nie je na predaj, už som ti raz povedala. Nevšimol si si, že je súčasťou scénografie?! No neodpovedal si mi...

JANDO. Navrhni cenu!

MARIŠKA. Na stretnutí združenia vidieckeho turizmu môj nápad o kultúrnom programe dostal super pochvaly. Navyše, je praktický: s programom hostí tak zamorduješ, že nemajú čas vymýšľať kadejaké hlúposti. Potom ani necítia, že strava nie je celkom domáca a že moja mama reže zmrazené kurčatá.

JANDO (*objíma Marišku*). Ja ju musím mať! Tú skriňu musím mať!

MARIŠKA (*vzdá sa*). V poriadku. Daj mi milión a je tvoja.

JANDO (*spustí z nej ruky*). Počkaj, počkaj trochu... Nezdá sa ti, že trochu preháňaš?

MARIŠKA. Sám si povedal, že za ňu zaplatíš koľko si zapýtam.

JANDO. Ale to bola len taká fráza...

(Na javisku sa Zeman a Jeleň prezliekli. Zeman je už kyprá a riťatá Anička.)

ZEMAN. My dve sme už pripravené.

MARIŠKA. Dobre. Tak, začíname. Akcia!

ZEMAN *(ako Anička)*. Vaša jasnosť, keď vám vravím, všetko sa to spravodlivo a na dobre obráti.

JELEŇ *(ako Barónka)*. Dobre, Anička, ale čo ako Barón toho mládenca tu v kaštieli odhalí?

ZEMAN *(nie je spokojný s Jeleňovým hereckým výkonom. Mužským hlasom.)* Mariška!

Mariška! Vy to nepočujete?

JELEŇ. Zasa niečo nehrám dobre?

MARIŠKA. Minister Zeman má pravdu. Príliš málo máte v sebe ženského.

ZEMAN. Nemám žiaden apetít hovoriť s vami, keď vy tu rozprávate ako muž. Barónka je zrelá žena. Majte to na zreteli!

MARIŠKA. Súhlasím. Inak vám nikto neuverí, že ste žena.

ZEMAN. Neuveriteľné! Moji dopraváci sú poriadnejšie baby ako vy!

JELEŇ. No a čo?! Ja som nikdy zatiaľ nebol ženou!

JANDO. Ako keby to bol nejaký problém! Pokrúťte trochu riťkou...

ZEMAN. Musíte si predovšetkým uvedomiť, že Barónka je nešťastná, ako by som to povedal, nespokojná osoba ženského pohlavia, ktorú manžel podvádza, takže furt vám musí byť akoby do plaču. Navyše, Aničke, to akože mne, závidíte moju mladosť, moju postavu, môj sexepíl a ako vrchol všetkého, obávate sa, že vás žiarlivý manžel môže s niekým nachytať...

JELEŇ. Hovoríte, že mi má byť furt do plaču...

MARIŠKA. Furt.

ZEMAN. A k tomu, ste aj žiarlivá na mňa...

JELEŇ. A to mám ako predviesť?

JOŽKA. Stískajte päťami a krúťte očami...

JELEŇ. Dobre. A strach z Baróna?

JANDO. Traste gambou!

ZEMAN. Presný zásah!

JELEŇ. Vám sa to povie: fňukám, zatínam päťami, závidím vám sexepíl, gúľam očami a trasiem gambou...

JANDO. A nezabudnite zakývať ritkou. Zboka na bok. Doľava, doprava...

JELEŇ. A to všetko súčasne?

ZEMAN. Jeminenku! Veď je to jednoduché ako facka! Robte všetko pekne naraz, ako sme vám povedali a súčasne sa pokúste čím skôr povedať svoj text. (*Takmer sa vyhráza.*) Ale keď ja rozprávam, snažte sa byť celkom ticho a na pokoji. Čušte ako zarezaný! Jasné!

JELEŇ. Dobre. Pokúsim sa.

JELEŇ (*pokúša sa zvládnuť rady – ako Barónka*). Anička, Tomáško musí do Prešporku ísť, inak byť nemôže...

ZEMAN (*prekvapene vykrikuje ako Anička*). Ale prečo taký srd, vaša jasnosť?

JOŽKA (*šepká*). Tomáško sa vám nepozdáva?

ZEMAN (*vlastným mužským hlasom*). Áno, viem, pani matka! Nemusíte mi našepkávať. To bola umelecká psychologická pauza! Chápete? (*Pokračuje ako Anička.*) Tomáško sa vám nepozdáva?

JELEŇ. Veď vieš, Anička... Potom ako Tomáško takmer na mňa..., na mňa

JOŽKA (*šepká*). Na mňa skočil...

JELEŇ. Na mňa skočil, ja ho už nemôžem dolu do posielat'.

ZEMAN. Vaša jasnosť, mám také tušenie, že vy predo mnou niečo skrývate. S takouto výhovorkou, vy mňa presvedčiť nemôžete... (*Celkom sa vžil do postavy a chlapsky drsne chytí Jeleňa za golier a pritiahne ho k sebe.*) Ak sa mi nepriznáte, ja vám už nebudem šetriť! Čo

predo mnou tajíte, jasná pani? (*Trasie Jeleňom ako pri policajnom výsluchu.*) Priznajte sa mi so všetkým a Anička vám všetko pekne krásne odpustí...

JELEŇ (*vyľakany, začne improvizovať*). Ja nič. Ja som tu len na vidieku. Na vidieckom turizme... Ja som nevinný. S Vencoslavom sme podľa dohody prišli sem hore s nákladňákom. Nemám šajnu čo je vzadu pod kasňou.

JOŽKA (*listuje v texte*). Toto ale Palárik nenapísal.

ZEMAN (*ako Anička*). Čo to Barónka bľaboce?

JELEŇ. Hneď vám to poviem... Anička, ja sa nemám s čím priznať. Ja som nevinná.

JOŽKA. Počkajte, počkajte. Zle hráte! Tak hráme Palárika, alebo Moderndorfera?

ZEMAN. Prečo sa púšťate do improvizácie, keď to nedokázete?! Mali ste povedať: Sľubujem ti, Anička, že ja namiesto teba tam pôjdem.

JELEŇ. Vyľakali ste ma. Veľmi silno ste ma schmatli za krk a aj ruku ste mi vykrútili...

MARIŠKA. Fakt, Zemák, vaša Anička bola málilinko príliš agresívna.

ZEMAN. Prepáčte, uletel som trochu. Tak som sa vžil... Však som policajt... My, od polície, sme viac disponovaní pre filmové herectvo, lebo tam je všetko ako v skutočnosti. Viete, mojim vzorom bol Arnold Schwarzenegger, takže určite to na mne poznať. Ale, poďme ďalej.

JOŽKA (*šepká*). Ach, to bude poriadne huncútstvo...

ZEMAN (*ako Anička*). Ach, to bude poriadne huncútstvo, milostivá pani, ak vy tam do mojich handier preoblečená pôjdete...

JELEŇ (*ako Barónka*). Ale nie som si istá, či mi tvoje zdrapy dobré budú... Anička, ty máš tak utešenú postavu.

ZEMAN (*chlapským hlasom*). Mariška, prepáčte, že prerušujem, no mám jeden návrh!

MARIŠKA. Prosím, Zemák!

ZEMAN. Keď Barónka povie: „Anička, ty máš tak utešenú postavu.“ – mala by ma objat okolo pásu...

JELEŇ. Tak to teda, nie! Barónka nie je žiadna lesba!

MARIŠKA. Myslím si, že je to celkom dobrý návrh. V konečnom dôsledku, je to hra o ženách. A ženy nerozmýšľajú len o *tých veciach*...

JANDO (*pošepne Mariške*). Naozaj? (*Mariška ho kopne do pišťaľe, Jando zajojká.*)

MARIŠKA. Pod'me ešte raz! A objímte ju okolo pásu. Tak poriadne žensky, veľmi žensky. Akcia!

JELEŇ (*ako Barónka*). Ale nie som si istá, či mi tvoje zdrapy dobré budú... (*S ohromným zapieraním objíme Aničku okolo pásu. Anička-Zeman pateticky zdvihne ruky, aby mohla svoj útlý pás ešte lepšie ponúknuť Barónke.*) Anička, ty máš tak utešenú postavu.

ZEMAN. Jasné, že mám, milostivá, veď som predsa Anička. Huncútstvo to bude veľké a nakoniec ja Maroška dostanem! (*Chvíľa ticha. Nič sa nedeje... Zeman zopakuje.*)

Huncútstvo to bude veľké a nakoniec ja Maroška dostanem! (*Znova nič...*) a nakoniec ja Maroška dostanem! (*Zúrivo buchne nohou o zem. Rozhrnie sa kulisa a na javisko vybehne Kočička v postave Jolany a za ním bežia Paprad', Vencoslav a Fomo ako tri dedinské dievčatá – v kroji.*)

KOČIČKA (*ako Jolana*). Tak sme sa ponáhľali, vaša jasnosť, že sme zmeškali...

JOŽKA (*nahnevane*). Prečo sa nedržíte textu? Nestačí, že ho Palárik vykradol od Francúzov, ešte aj vy ho potvoríte?

KOČIČKA. Lebo sa musíme nejako ospravedlniť, keď sme už zmeškali na javisko.

FOMO. Ja som na vine, korzet,... teda živôtik sa mi rozšnuoval.

MARIŠKA. Baby, a to sa budete takto aj pred obecnstvom ospravedlňovať?

KOČIČKA. Jasné, že nie. Keď to pôjde naostro, tak nezmeškáme.

ZEMAN (*rozzúri sa*). Neverím vlastným očiam! Žiadna disciplína!

JELEŇ. A kým sme boli len my dve, šlo nám to ako po masle, však, Zemák?!

ZEMAN (*pokračuje v hisáku*). My s Barónkou sa snažíme vytvoriť tú pravú náladu a vy zmeškáte nástup! No ako mám teraz hrať! Ja som úplne mimo!

JELEŇ (*ako Barónka*). Aj ja som vypadla mimo.

ZEMAN (*tresne o zem svoju parochňu*). Civilisti! Nie ste nič iné ako poondiaty civilisti!

Nikdy nič z vás nebude. Najradšej by som prizval helikoptéru!

KOČIČKA. Nie!!!

JELEŇ. Anička, teda, pán minister, nemajte obavy, ony už teraz zo seba vydajú maximum...

Všakže, baby...

KOČIČKA. Samozrejme.

VENCOSLAV. Nema problema.

FOMO. Keď tak chcete.

PAPRAĎ. Jasné, jasné...

ZEMAN. Tak dobre. No napriek tomu, predsa by som chcel požiadať o krátku prestávku.

MARIŠKA (*zvolá*). Prestávka. (*Všetci si vydýchnu.*)

JOŽKA (*zavrie text*). V kuchyni som pripravila desiatu. Chleba s chobotnicou v šaláte.

ZEMAN. Mmmmm! Perfektné! Chobotnica je domáca?

JOŽKA. Bohužiaľ, chleba je domáci, ale chobotnica je z potoka. Svieža. Ešte ráno plávala.

(*Odrazu sa otvoria dvere na skrini, z ktorej vychádza policajt Major prezlečený na Micku.*)

MAJOR. Bol už môj text? Môžem vyjsť von?

MARIŠKA. Major, jasné. Po desiatej budeme pokračovať so scénou s Mickou.

MAJOR. Ja ale furt nechápem, prečo mám byť po celý čas zavretý v skrini.

MARIŠKA. To, že si zavretý v skrini, to má vplyv na tvoj charakter.

ZEMAN. Ja si myslím, že kvôli tomu, je Micka tak trochu pridrbaná, nie?

JANDO. Presne, tak.

MARIŠKA. Už chápete?

MAJOR. Nie.

ZEMAN. Major, nerieš to. To je moderné divadlo. Ja a moja žena máme abonentky v Národnom divadle a tam tiež také experimenty vystrájajú. A daj na moje slová: nič z toho nechápem, ale je to sakramentsky zaujímavé.

JELEŇ. To je to – umenie!

ZEMAN. Takže, ide sa na riečnu chobotnicu! (*Pohne sa, no musí si pridvihnúť sukňu.*) Až teraz som pochopil, prečo ženy stále frflú, že nie sú s nami rovnoprávne. Ved' ony sa ani len vyčurať nemôžu bez toho, aby sa celkom nevyzliekli.

MAJOR. Žiadne obavy, Zemák, ved' si pomôžeme. Ja vyzlečiem teba a ty mňa. (*Vezmú sa pod ruky a odchádzajú. Ostatní-ostatné ich nasledujú.*)

JOŽKA. Najprv do kuchyne. A potom do maštale, tam si môžu tí, ktorí nikdy nevideli, pozrieť kravu.

JELEŇ. Bože, ako ma bolia nohy. Nevieť sa dočkať vyzuť sa už z týchto ihličiek.

VENCOSLAV (*Fomovi*). Nemáš náhodou päťky? Mňa na ľavom cecku hrozne tlačí, bojím sa, aby som nedostal rakovinu.

FOMO. Dohodneme sa. Ja mám cecky malé, tak mi tvoje trojky budú akurát.

VENCOSLAV (*oduševnene*). Vymeníme si ich v kuchyni.

PAPRAĎ (*Fomovi*). Čo povieš, budú mi chcieť predať tento kostým?

KOČIČKA. Ja mám záujem iba o klobúčik. (*Všetci vchádzajú do domu.*)

2. výstup

(*Pred javiskom zostávajú iba Jando s Mariškou. Jando s oduševnením vybehne na javisko a začne objímať skriňu.*)

JANDO. Je nádherná. Dedinská klasika. Mariška, kde si ju doteraz skrývala?

MARIŠKA. Kým sme mali sliepky, tak nám to bol príručný kurín.

JANDO. Znamená, nepotrebuješ ju! Pozri sa: pre tvoje kultúrne vločky ja ti zožením inú skriňu, obývaciu stenu, ak chceš, aj so zrkadlom. Do nej ti vojde nielen Palárik, ale aj celá Vojna a mier – vrátane Alexandrovcov – keď sa trochu potlačia.

MARIŠKA. Nemám o ňu záujem.

JANDO. Túto skriňu ja by som dal do poriadku a potom odovzdal múzeu.

MARIŠKA. Presnejšie povedané, predal za drahé peniaze...

JANDO (*zhrozene*). Ty za koho ma máš, Mariška?! Urazila si ma. Toto mi nerob! Je pravda, že obchodujem so starožitnosťami, že mám v meste obchod, no v skutočnosti mi záleží na kultúre, na ochrane nášho kultúrneho dedičstva...

MARIŠKA (*už má plné zuby Jandových medových motúzov – vyskočí na javisko, je zúrivá*).

Prestaň, počuješ! Dolu z dediny si potiahol kolísku starú sto päťdesiat rokov a susedovcom si vybielil včelín – namiesto starodávnych ľudových úl'ov – majú teraz úle z preglejky.

JANDO. Susedia súhlasili...

MARIŠKA. Hej, starého si si kúpil fľaškou lavórovice.

JANDO (*nevinne*). On navrhol cenu.

MARIŠKA. A Miklošova brička?

JANDO. Prosím ťa, vylepšený rebriňák! Prerobil som na ňom.

MARIŠKA. Neverím ti! Tí z múzea sa len žehnali keď im Mikloška povedala, že ti tú bričku dala za horský bicykel.

JANDO. To jej malý chcel bicykel.

MARIŠKA. Bričku z roku 1900 si vyčenenčoval za detský horský bicykel!

JANDO. Keby si videla ako sa ten chlapec tešil. Mala si vidieť ako mu očká svietili! Okrem toho bicykel mal dvanásť rýchlostí. A navyše – bulharská výroba!

MARIŠKA. Vieš ty čo..? Ty radšej čuš!... A povedz mi, ak máš gule... Kde sú teraz všetky tie veci? Kde?

JANDO. Kde, kde!

MARIŠKA. Dostali krídla a odleteli! Myslíš si, že neviem?!

JANDO (*rozhorčene*). Mariška, akú to máš mienku o mne?

MARIŠKA. Táraš o nejakej kultúre, o ochrane nášho kultúrneho dedičstva... Máš ma za blázna?

JANDO. Krivdiš mi, Mariška, hrozne mi krivdiš! Podnikám zodpovedne a čestne.

MARIŠKA. Áno, tak že cudzincom predávaš našu dedovizeň.

JANDO. Akým cudzincom, Mariška? Európanom! Každý dobrý podnikateľ, teda aj ja, musí byť jeden krok pred svojou dobou. Ja som už Európan! O to ide. Všetci sme Európania.

A teraz keď sme aj formálne v tej Európe, je úplne jedno kde sú naše ľudové úle a bričky z roku 1900. Múzeum vo Viedni je aj naše múzeum, rovnako ako toho, kto žije v Madride...

Chápeš, Mariška?! Ja robím pre zajtrajšok! Ja som zajtrajšok!

MARIŠKA. Jediné čo ti verím je, že si papuľa.

JANDO. A že som zamilovaný.

MARIŠKA. Už som ti povedala, že skriňu nepredám. Schválne!

JANDO. Veľmi som zamilovaný.

MARIŠKA. Tá stará skriňa je jediné čo ešte zostalo z gazdovstva. Už dávno nesejeme, lebo sa neopláca, mlieko nedojíme, lebo ani to sa neopláca, syr z dovozu je lacnejší, pohánková múka z dovozu je lepšia... Nikto už nevraví: ja som na dedine doma, ale všetci vravia: idem na vidiek, všetci vravia: dajme sa na vidiecky turizmus. A preto teda, schválne nepredám tú skriňu, aj keby si mi dal za ňu milión.

JANDO. Platí.

MARIŠKA. Čo, platí!

JANDO. Dám ti za ňu milión.

MARIŠKA (*bez mihnutia*). Na drevo. Bez DPH.

JANDO. Na drevo. Bez DPH.

MARIŠKA. Milión a obývaciu stenu so zrkadlom.

JANDO. Ja slovo dodržím!

MARIŠKA. A kedy by si ju chcel odtrepať preč?

JANDO. Hneď. Spolu s tebou.

MARIŠKA. Hneď to nepôjde. Nechaj mi ju ešte do zajtra. Aby sme sa vysomárili s týmto divadlom. *(Zmeravie, ako keby pred chvíľou zle počula. Odzadu prichádza Jožka, no Mariška s Jandom ju nevidia, zatiaľ čo ona, počuje ich rozhovor na javisku.)* Čo si to povedal?

JANDO. Že ti dám za ňu milión.

MARIŠKA. Nie, to pred chvíľou... Že si ju odnesieš hneď... A ešte niečo si povedal...

JANDO. Ešte niečo?

MARIŠKA. Alebo som možno zle počula.

JANDO. A čo si to možno zle počula?

MARIŠKA. No, že si ju odnesieš... hneď... ako mi za ňu zaplatíš, samozrejme... No... A to... *(Ťažko sa jej to hovorí.)*...že si ju odnesieš spolu so mnou? *(Na chvíľu obaja zamĺknu a usmievajú sa popod fúz.)* Hlúposť! Asi som to zle počula...

JANDO. Nepočula si zle... Ty naozaj nevidíš, že som každý deň na vidieku, blízko teba.

Naozaj si myslíš, že mi až tak záleží na tej skrini...

MARIŠKA. Ach, Bože, ja...

JANDO. Jasné, aj skriňa má cenu, ale ty máš väčšiu...

MARIŠKA. Ako si to myslel?

JANDO. Ja som do teba zamilovaný.

MARIŠKA. Neblázni. Poznáme sa už desať rokov, odkedy si začal behať po vidieku a skupovať haraburdy.

JANDO. Tak vidíš, a odvtedy som do teba zbláznený.

MARIŠKA. Vôbec neviem, prečo sa vlastne s tebou bavím... Ja som podnikateľ – rovnako ako ty. Emancipovaná podnikateľka v oblasti vidieckeho turizmu...

JANDO. A ja ťa milujem.

MARIŠKA. Cítim sa ako v nejakej divadelnej hre...

JANDO. Nepáčim sa ti? Keď áno, bez slova sa vzdialim. Je pravda, že mi potom pukne srdce, no budem mať pre teba pochopenie...

MARIŠKA. Nie, nie si mi protivný... Pravdupovediac, aj mne sa zdalo, že akosi príliš často chodíš sem hore, na vidiek.

JANDO. Chcel by som sa s tebou oženiť.

MARIŠKA. Prrrrr! Brzdi, chlape!

JANDO. Teda, keď sa to časom potvrdí.

MARIŠKA. Ved' sme sa ešte len ani nepobozkali...

JANDO. Ale, áno!

MARIŠKA. A kedy?

JANDO. Vlani, nespomínaš si, v zime, tesne pred Vianocami, u vás doma...

MARIŠKA. Ach, áno. Máš pravdu! Vtedy si ma odrbal o babičkinu posteľ...

JANDO. Spomínam si, že ste mali hostí v rámci vidieckeho turizmu...

MARIŠKA. Áno, najprv chceli pohánkové halušky s kapustou a oškvarkami a ja som skočila na lyže a šup! – do doliny, do Billy.

JANDO. Aj v Bille sme sa pobozkali.

MARIŠKA. Ale nie!

JANDO. V hale, pri vchodových dverách.

MARIŠKA. Jaj, áno! Vinšoval si mi sviatky. Ale aj tak mi to nejak neseďí. Bola som predsa...

JANDO. Bolo to... Bolo to...

MARIŠKA. Krásne?

JANDO. Bolo to jazýčkom.

MARIŠKA. Neviem, čo si mám myslieť... Škaredý nie si... No mám obavu, že by si všetko rozpredal... A okrem toho, je to tak narýchlo... *(Rozhodne.)* Vieš čo?... Pouvažujem o tom. *(Jando ju objíma a pobožká. Mariška sa veľmi nevzpiera... Jožka, ktorá to všetko pozerala z parteru, pri poslednej scéne oduševnene zatlieska.)*

JOŽKA. Bravó! Bravó! Výborne! A je to nejaký súčasný autor? *(Mariška s Jandom sa rýchlo spamätajú.)*

MARIŠKA. Celkom súčasný, mamička, celkom súčasný.

JOŽKA. Aj sa mi zdalo, lebo som nič nerozumela... A okrem toho, vy dvaja by ste museli trochu zrozumiteľnejšie hovoriť... Ani s tým božkom sa mi nepozdávalo... Tak sa šíria nákazlivé choroby. V mojich časoch božky na javisku sme iba predstierali. Kam by sme dospeli, keby sme museli na javisku robiť všetko naostro... Keď som hrala v Divokom lovcovi mala som byť ťarchavá s Divokým lovcem. No a predstavte si, že by som mala byť ťarchavá s každým, s kým som hrala?! Aj keď, aj to sa sem-tam pritrafilo... Dolu v dedine, aj teraz niektorým chlapcom hovoria: ten je Palárikov, ten Urbánkov, toho Shakespeare spravil, toho Moderndorfer... Slovom, to bozkávanie sa mi nepozdávalo a bodka!

JANDO *(významne sa pozrie na Marišku)*. Niektorým sa aj pozdávalo... Aj divákovi sa to bude pozdávať, keď vám vravím, mamička... Môžem vás oslovovať *mamička*?

JOŽKA. Ako sa ti páči, synak! Veď aj tak si domáci.

JANDO *(Mariške)*. Počula si?

JOŽKA. Ja som vám len prišla povedať, že teraz ministra Zemana a jeho Majora odožením do maštale dobytok vidieť. Minister si chce pohladkať teliatka, no vaše hranie ma tak zaujalo, že som sa tu vyvalila ako... *(Odchádza do domu.)* Idem! Vy dvaja si ešte trochu vyskúšajte.

Neboli ste bohvieakí. Viacej citu, citu! *(Preč.)*

JANDO. No?

MARIŠKA. Povedala som ti, že o tom pouvažujem. A o skrini som sa už zmienila. Zajtra, keď zaplatíš, môžeš si ju odniesť.

JANDO. Marienka... Srdce ma bolí...

MARIŠKA. Že budeš musieť vytasiť milión?

JANDO. Vôbec nie... O peniazoch vôbec nerozmýšľam... Bolí ma, lebo mi nesľubuješ...

MARIŠKA. Skriňu?

JANDO. Lásku.

MARIŠKA. Ved' som ti povedala...

JANDO (*rezignovane*). Má toto nejaký zmysel?

MARIŠKA. Čo zasa?

JANDO. Keď budeme spolu chodiť, keď sa možno, ak to potvrdí čas a ak to ty budeš chcieť, rozhodneme pre spoločný život na vidieku...

MARIŠKA (*pre seba*). Tak sa mi zdá, že z toho miliónu trt bude!

JANDO. ... tak potom akosi nemá zmysel, aby som ti dával ten milión... Ved' budeme mať spoločnú kasu. Prečo by som ti ja mal platiť? Moje peniaze budú aj tvoje.

MARIŠKA (*nahnevane*). Už mi je to jasné!

JANDO. Čo?

MARIŠKA. To vykrúcanie: raz áno, raz nie. Poprípade: áno, ak sa nič nestane. Európsky slovník, ako vyšitý! Odchádzam, miláčik...

JANDO. Mariška moja, kam?

MARIŠKA. Do kurína. Zarezať jednu sliepku, aby som sa trochu vyventilovala. (*Preč.*)

JANDO (*sám na javisku, nahnevany*). Joj, ale je len tvrdohlavá. A tak krásne by mi bodla! (*Otvorí skriňu a prezerá si ju.*) Keby vedeli čo vlastnia... (*Vojde do skrine.*) Tu píše...

Schönbrunská stolárska dielňa... Jedinečný exemplár... Jediný exemplár vzácného dedinského umenia... Cisár Jozef svojim najlepším poddaným daroval komplety takéhoto nábytku...

Musím ju získať, hoci by som sa musel aj oženit'. (*Dostane ešte lepší nápad.*) Ak nedostanem dcéru, vzala by si ma matka?

3. výstup

(*Spoza domu prichádza Kočička, za ním Jeleň a za nimi ostatní. Všetci sú ešte v dámskych kostýmoch, ibaže nie kompletných – zostali na nich len časti kostýmov. Sú bujarí a nasýtení. Akonáhle začul ich rozhovor, Jando sa vtiahol dnu do skrine a evidentne načúva.*)

KOČIČKA. Ja už nevládzem.

JELEŇ. Zošaliem.

KOČIČKA. Nech nás už zabasne, len nech už nehrá s nami tie hry! To je nehumánne!

PAPRAĎ (*veľmi nahnevany*). Počuli ste to? Dovoľuje si tvrdiť, že ovláda matematiku lepšie ako ja! Neslýchané! Lepšie od mňa, čo som beztrešne vytuneloval tri podniky?! Však, všetci viete, že sa vo svojej práci vyznám.

KOČIČKA. Provokuje nás a zbiera dôkazy.

VENCOSLAV. Ja by som už tú vec *vybavil*. Jeden výstrel by postačil.

FOMO. A čo ten jeho policajt?

VENCOSLAV. Toho by som prenechal tebe.

FOMO (*nahnevane*). Jasné, vždy si vyberáš najlepšie kúsky. Maškrtník!

VENCOSLAV. Keď chceš, môžeme si strihnúť.

JELEŇ. Prestaňte! Musíme zdrhnúť. So zbraňami.

KOČIČKA. Aj s love.

JELEŇ. No džob nám nevyšiel.

KOČIČKA. Nie je všetkým dňom koniec.

FOMO. Ale ako stadeto zdrhnúť? (*Ticho.*)

VENCOSLAV. Ak sa pýtate na môj názor...

JELEŇ (*preruší ho*). Nikto sa nepýtal na tvoj názor.

VENCOSLAV. Nema problema.

KOČIČKA. A čo keby sme šli každý svojou cestou. Ako keby sme ich vôbec nepoznali.

JELEŇ. Ako to myslíš, že ich nepoznáme?! Však sme sa teraz s nimi zoznámili a nemôžeme sa tváriť, ja nič, ja muzikant. Minister polície Zeman ma pozval k sebe na návštevu.

KOČIČKA. A ja som mu sľúbil, že si vymeníme recepty na segedínsky guláš.

PAPRAĎ (*celkom nečakane*). Ja by som sa chcel k niečomu priznať.

KOČIČKA. K čomu?

PARAĎ. Priznal by som, že peniaze sú rozpočtové a že je zbraň šlohnutá z kasární. A túto zbraň, že potom predáme naspäť štátu, no vzápätí ju znova ukradneme... A že tento obchod prebieha už jedenásť rokov.

KOČIČKA. Čo ti... šibe?

FOMO. Nikdy sa k ničomu nesmieš priznať. Nikdy!

VENCOSLAV (*celkom pokojne*). Veru tak, nikdy! Ja som raz *jednu vec* vybavil a dolapili ma vo chvíli keď sa z pištole ešte dymilo a mozoček, čo sa tomu maníkovi rozlietal z jeho gebule, sa ešte tak leskol, blikotal... A nepriznal som sa! Nech mi to dokážu, nímami poondiati!

JELEŇ. A koľko si sedel?

VENCOSLAV. Dva roky. Pracovný úraz: vyjebal so mnou advokát. Totálne neschopný.

Keby som sa sám bránil, zadnou ľavou by som vyviazol s podmienkou.

FOMO. Šak vravím, né? Nikdy sa nepriznať. Ja som raz podopieral dvere, kým dvaja moji chlapci vynášali vo vreciach love zo zmenárne do auta. A bol som oslobodený.

KOČIČKA. A ako si sa bránil?

FOMO. Že som náhodný okoloidúci.

PAPRAĎ. Ach, ja som sa raz ale ku všetkému priznal. Pekne som im odovzdal účet, na ktorý som prelieval tie peniaze. Presne som im vysvetlil, ako to vyúčtovať – a sudca bol

oduševnený, prokurátor mi gratuloval. Je pravda, že ma najprv odsúdili, no ja som sa odvolal, takže ma nakoniec pre nedostatok dôkazov a pochybeniach pri vyšetovaní, oslobodili. Istú dobu som uvažoval, či by som nemal žalovať štát za ujmu na dobrom mene, no nakoniec som štátu veľkoryso odpustil. Takže, keď si toto uvedomím, mali by sme sa vzdať. S trochou šťastia sa z toho vylížeme.

KOČIČKA. Mám nápad! A čo keby sme... (*Všetci na chvíľu zmlknu.*)

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA. Čo keby sme hru odohrali do konca...

JELEŇ. Čo tým myslíš?

KOČIČKA. Na javisku... Keď tu budú diváci...

JELEŇ. Nechápem.

KOČIČKA. Pred svedkami. Pred novinármi.

PAPRAĎ. Ja mám takéto skúsenosti: keď je viac ľudí pokope, viac hovien sa nakopí a väčšmi smrdí.

JELEŇ (*nahnevane*). Stále nechápem. Môže mi toto niekto vysvetliť?

VENCOSLAV. Ja si myslím, že by bolo potrebné....

JELEŇ (*nehnevane*). Viem, jasné: *vec vybaviť* tvojim spôsobom.

VENCOSLAV. Bingo!

KOČIČKA. Počúvajte sem... (*Všetci sa zhrknu okolo Kočičku a nepozorovane aj Jando nakúka a vypočuje si plán.*) Prídu diváci z dediny, Mariška pozvala aj novinárov, aby si urobila reklamu pre svoj vidiecky turizmus.

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA. My budeme hrať úryvky z Palárika... Navrhujem...

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA. Navrhujem, aby sme trochu toho Palárika pozmenili.

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA. Zosúčasnil...

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA. Čo vôbec nebude problém, lebo dnes sú všetci toho názoru, že každú vec je potrebné zosúčasniť, takže...

JELEŇ. Áno?

KOČIČKA (*nahnevane pozrie na Jeleňa*). Mohol by som už dokončiť?!

JELEŇ. Áno.

KOČIČKA. ... bez prerušovania!

JELEŇ. Áno.

KOČIČKA. Takže... No, a už neviem, čo som naposledy vravel.

FOMO. Že sú dnes všetci toho názoru...

KOČIČKA. Už som si spomenul! Takže v tom divadle – Anička nech má namiesto prsteňa, ktorý jej daroval barónkin muž, kufrík s peniazmi... Chápete? (*Všetci mlčia a čumia do prázdna.*) No predsa, týmto spôsobom policajný minister Zeman v postave barónky, pred očami divákov a novinárov vymení kufríky...

VENCOSLAV. Chápem.

JELEŇ (*pošepká mu*). To mi ešte raz vysvetlíš.

VENCOSLAV. Nema problema.

PAPRAĎ (*žičlivo*). Už vidím tie titulky v novinách: *Minister Zeman namočený do pochybných obchodov...*

KOČIČKA. Žiadne obavy, tak bude namočený, že im bude záležať radšej všetko zamiest' pod koberec, ako skompromitovať ministra... Len tak môžeme stadeto zdrhnúť. Fomo, Vencoslav, doneste kufríky! (*Zboku počuť smiech.*) Pohyb... Nieкто ide...

4. výstup

(Na scénu prichádzajú spokojný minister Zeman, policajt Major, Jožka a Mariška.

„Sprisahanci“ sa stiahnu dozadu a Foma s Vencoslavom idú do domu po kufriky. Zo skrine potajomky vyklzne Jando a zuteká do domu.)

ZEMAN. Mariška, som oduševnený vašou novou maštal'nou expozíciou.

MARIŠKA (*chváli sa*). Ved' nás aj navrhli na európske múzeum roka.

ZEMAN. To ma teší.

JOŽKA. Priznajte, že ste si aspoň na chvíľku mysleli, že je všetko skutočné!

ZEMAN. Priznávam. Aj keď sa mi od začiatku zdalo byť trochu podozrivé, že kravy sú také pokojné...

MAJOR. Mňa trochu zmiatol ten medveď v rohu maštale.

MARIŠKA. Áno, to je pravda... Možno by nemal byť až taký okatý.

ZEMAN. A viete kedy mi to bolo úplne jasné?

JOŽKA. Kedy?

ZEMAN. Keď ma teliatko nechcelo obliznúť. Vtedy som celkom pochopil, že všetko to je preparované umenie.

MARIŠKA. Musíte uznať, že to bol dobrý nápad. (*Hrdo.*) Maštal' vypchaných domácich zvierat. Hostia sú oduševnení. Naposledy bol u nás cez prázdniny minister poľnohospodárstva s rodinou a nevedel sa načudovať *prečo, a či také sú kravy?! povedal. Aj európska komisia bola oduševnená. Dostali sme päť hviezdíčiek.*

JOŽKA. Povedali, že sme v najužšom výbere pre ocenenie.

ZEMAN. Ale, ja si napriek všetkému myslím, že medveď do maštale nepatrí. Navyše vypchali ho v takej divnej polohe, ako keby ho ávia nabrala.

JOŽKA (*sentimentálne*). Náš nebohý otec ho zastrelil a to v dobe, kým medvede boli ešte pod ochranou. Až do 89. sme ho skrývali v spálni pod posteľou...

MAJOR. Preboha, veď to muselo poriadne smrdieť!

JOŽKA. Nie, hneď sme ho dali vypchať. Preto tak vyzerá akoby ho ávia nabrala. No a keď sme urobili novú expozíciu maštale, vystavili sme ho tam.

MARIŠKA (*sentimentálne*). S mamou sme citovo viazané na toho macka.

JOŽKA. Tomu môjmu zožral nohu.

ZEMAN. Ejha!

MAJOR (*upresňuje ako do policajného záznamu*). A zastrelil ho predtým alebo potom?

JOŽKA. Náš otec zaspal v lese, zobudil sa až keď mu maco zožral polku podošvy. No a viete, kým otec našiel pušku, kým zamieril...

MARIŠKA. Dvakrát minul cieľ...

JOŽKA. Áno a kým konečne namieril medveďovi medzi oči, noha bola už po koleno kratšia.

MAJOR. Kristove rany, to ho muselo ale sakramentsky bolieť.

JOŽKA. Ale, vôbec nie! Náš otec nikdy nevyšiel z domu, aby predtým nevypil aspoň liter a pol pálenky.

MARIŠKA. Zvykol hovoriť, že pálenka je prirodzená anestézia. Ako vidno, mal pravdu!

JOŽKA (*príde jej clivo*). Kedykoľvek sa pozriem na toho macka, vždy si spomeniem na tatkovu nohu.

5. výstup

(*Kočička a Jeleň pristúpia k Zemanovi. Z domu sa vracajú Fomo a Vencoslav s kufrikmi.*

Z opačnej strany sa vracia Jando.)

KOČIČKA. My sme pripravení.

ZEMAN (*uzrie kufriky v rukách Fomu a Vencoslava. Rozčarovane.*) Čože, vy odchádzate?

KOČIČKA. Ale, kdeže. Pripravení sme na predstavenie... chceli by sme len trochu pozmeniť toho Palárika.

JOŽKA (*nahnevane*). Znova improvizácia!

JELEŇ. Žiadna improvizácia, skôr ide o aktualizáciu! (*Pošepká Kočičkovi.*) Dobre som povedal.

KOČIČKA. Presne tak.

ZEMAN. Dobre. (*Rozhodne.*) Ja som za! V konečnom dôsledku žijeme v súčasnom svete, takže nevidím dôvod, aby sme neboli trochu aj aktuálni. My od polície sme vždy aktuálni...

Takže, čo v našom predstavení pozmeníme?

KOČIČKA. Maličkosť. Napríklad prsteň, ktorý Schönheim dá Aničke.

MAJOR (*hrdo ho ukazuje*). Mám ho už na ruke...

KOČIČKA. No, tak ten prsteň by sme chceli aktualizovať. Schönheim by Aničke dal do daru kufřík...

MAJOR. Kufřík?

KOČIČKA. ...a ten kufřík by spoznala Schönheimova nevesta a hneď by jej bolo jasné, že ju jej mladoženích podvádza...

MAJOR. Prepáčte... Prečo by mal Schönheim darovať kufřík... Keď chceš zbalit' babu, tak jej daruješ prsteň a nie kufřík!

JELEŇ. A čo keď je kufřík veľmi drahocenný?! Povedzme z hadej kože?

KOČIČKA. Práve v tom je tá aktualizácia. Dnes je kufřík oveľa viac aktuálny ako prsteň.

V tejto dobe, keď všade vôkol nás vládnu hmotárske vzťahy, je omnoho presvedčivejšie frajerke dať do daru kufřík...

ZEMAN. S tým súhlasím.

MAJOR. Ja ale nie.

KOČIČKA. Čo je taký prsteň v porovnaní s kufříkom? Hov..., teda nič! Predstavte si tú scénu: Schönheim pokľakne pred Aničku... (*Pokľakne pred Zemana.*) ...a povie: *Anička, moja láska k tebe je ohromná ako tento kufor!* Musíte uznať, že to omnoho lepšie znie, ako keby

povedal: *Moja láska k tebe je veľká ako tento mrňavý, nijaký prsteň, ktorý ti kedykoľvek môže padnúť do kanalizačnej šachty...*

ZEMAN. Pravdu má.

MAJOR. Mne sa to nepozdáva. S kufříkom sa všetko domoce. V druhom výstupe, keď má Anička monológ, v texte sa presne uvádza... (*Vytiahne z vrečka text a cituje.*) *Anička vyberie prsteň z ňadier a zamilovane sa naňho pozerá...* Takže, ako sa to dá urobiť s kufříkom?

KOČIČKA. Vidím, že nerozumiete divadelnému umeniu. Kufřík je symbol. Symbol odchodu, pominateľnosti, nestálej slávy. Kufřík znamená, že Anička odchádza z dediny do nového života, že uvažuje vecne, že nikdy nebude môcť milovať Tomáška...

JELEŇ. Aj mne sa kufřík pozdáva ako omnoho silnejší odkaz...

MAJOR. A ťažší. Zvlášť keď ho máš nacpať do ňadier...

ZEMAN. Páni, myslím si, že máte pravdu. Nesmieme byť konzervatívni. Polícia bola vždy avantgardná. Je to jediný svetlý moment, ktorý nám zostal z predošlého režimu. Takže bude kufřík a bodka!

MAJOR. V tom prípade ja nehrám!

ZEMAN. Super! Tak ja budem Anička! Daj sem parochňu! (*Vezme Majorovi parochňu a dá si ju na hlavu.*) A dáš mi aj svoju sukničku.

MAJOR. No... To nepôjde...

ZEMAN. Jasné, že to pôjde! (*Ostro.*) Prikazujem ti. Jasné?!

MAJOR. No... Nie...

ZEMAN. Čo som to počul? *Nie*? Na polícii neexistuje slovo *nie*! Keď raz poviem, že ja budem Anička, tak budem Anička a bodka!

MAJOR. Myslím... Prečo...?

ZFEMAN. Na polícii neexistuje slovo *prečo*? Už aj mi daj svoju sukničku, lebo skončíš pred disciplinárnou! (*Major poslúchne a vyzlieka si sukničku. Zeman sa do nej prezlieka a hundre si pre seba.*) Neslýchané! Mne sa opovážiť povedať, že ja nebudem Anička!

MAJOR. A ja? Čo budem hrať?

ZEMAN. Ty budeš mojou pomocníčkou.

MAJOR. Ale veď Anička nemá pomocníčku.

ZEMAN. Teraz ju má.

MAJOR. Palárik to tak nenapísal.

ZEMAN. Palárik hovno vie!

MAJOR. A kto bude Schönheimova nevesta?

KOČIČKA (*skromne sa obetuje*). Ja budem.

ZEMAN. Výborne!

JELEŇ. A je budem jej komorníčka.

MAJOR. Ani toto Palárik nenapísal.

ZEMAN. Tak už ťa mám plné zuby. S divadlom je to rovnako ako so zákonmi. Sú síce napísané, no môžeš si ich prispôsovať. Divadlo a zákony sú pre ľudí. To nie je slovo božie, aby sa nemohlo meniť. Nemám pravdu?

KOČIČKA. Presne tak!

JELEŇ. Bravó, pán minister Zeman!

ZEMAN (*preobliekol sa*). Ach! Môžete mi hneď hovoriť Anička, už som sa transformovala.

6. výstup

(*Za scénou počuť zvuk prichádzajúcich autobusov.*)

JOŽKA. Preboha, už je toľko hodín? Prichádzajú diváci! (*V panike.*) Aj novinári sú tu. (*Preč.*)

MARIŠKA (*účinkujúcim*). Poprosím...Všetci za javisko...Pripraviť sa...(Všetci idú za javisko.)

ZEMAN. Mariška, uvidíte, že budete spokojná...

MAJOR. A skúška? Nemali sme skúšku.

KOČIČKA. Žiadne obavy. Budeme improvizovať.

JELEŇ. Haló, ideme! (*Všetci zmiznú za javiskom.*)

MARIŠKA. Opona! (*Spustí improvizovanú oponu. Je v panike. Pred oponou zostáva sama s Jandom. Jando ju chytí za lakeť.*)

JANDO. Mariška...

MARIŠKA. Teraz nie.

JANDO. Musím ti povedať niečo veľmi dôležité. Bol som v skrini...

MARIŠKA. Nedám ti. Ani skriňu, ani nič iné.

JANDO. Všetko som si vypočul!

MARIŠKA (*v panike*). Novinárom a obecnstvu musím povedať pár slov na začiatok... Joj, ako som len nervózna.

JANDO. Mariška, vypočul som si...

MARIŠKA. Čo im mám povedať? Najprv ich pozdravím a predstavím im náš program.

JANDO. Teraz nejde o program, Mariška. Počúvni ma!

MARIŠKA. A o čo ti ide? O skriňu, však?

JANDO. O tých nímandov!

MARIŠKA (*ironicky*). Ach tak! Takže konečne si priznal čo si zač.

JANDO. Ty nevieš čo oni majú v kufríkoch!

MARIŠKA. To znamená, že ťa skriňa už nezaujíma?!

JANDO. Otvoril som kufríky...

MARIŠKA. Čie? Kufríky mojich hostí? (*Rozzúri sa.*) Ako sa opovažuješ?!

JANDO. A vymenil som ich.

MARIŠKA. Nechápem. Čo si vymenil?

JANDO. To čo bolo vo vnútri som vymenil s tým, čo som našiel v kuchyni.

MARIŠKA. O čom to stále táraš?! (*Prichádza obecnstvo.*) Povieš mi potom. Teraz nemám čas. (*Pohrozí mu.*) Ale vravím ti, ak si niečo dodrbal, tak ťa ukrižujem na maštalné dvere.

(*Jando ide preč. Mariška sa obracia obecnstvu.*)

7. výstup

(*Mariška sama pred oponou.*)

MARIŠKA. Nech sa páči, sadnite si. Najprv budeme mať trochu kultúry, potom vám ponúkame niečo z nášho domáceho chovu na zahryznutie. Červeného lososa, nakrájaného natenko s cibuľou a paradajkami. Mamička vlastnoručne rezala. Najprv ale uvidíte, čo vo svojom voľnom čase pripravili hostia nášho vidieckeho turizmu. Je čoraz menej turistov, ktorým vystačí hlivieť doma na riti. Turisti sa dožadujú akcie, avantúry, takže naši hostia...

JOŽKA (*spoza opony*). ... s našou pomocou!

MARIŠKA. ...s našou pomocou, vďaka mami, naštudovali divadelnú hru, presnejšie úryvky z našej nesmrteľnej klasiky, z nášho večne živého Jána Palárika. Verím, že budete mať hlboký umelecký zážitok. Vďaka. (*Preč.*)

(*Potlesk. Tma. Opona sa zdvihne spolu s javiskovým osvetlením. Na javisku stojí Zeman ako Anička. V ruke má kufrik. Vedľa neho s ubolenou tvárou stojí Major. Vidno, že s predstavením a svojou úlohou v ňom je nespokojný. Na opačnej strane javiska, za Aničkiným chrbtom stojí Kočička v kostýme Schönheimovej nevesty. Za ním stojí Fomo prezlečený za jej komorníčku – s kufrikom v ruke. Celkom vzadu stoja aj Paprad' s Vencoslavom – taktiež v ženských kostýmoch.*)

ZEMAN (*objíma kufrik, hovorí hlasom Aničky*). Teraz by som Tomáška ľúbila, keby som len mohla. No preľúbenný Schönheim mi tento kufor na znak lásky daroval a vďaka tomu srdce moje doňho mi zamkol. Ako by som mohla na tak šľachetného pána zabudnúť, keď je jeho

láska ku mne taká veľká ako tento kufor. (*S námahou dvíha kufor k svojim ňadrám a objíma ho, no takmer padne na kolená pod jeho ťarchou.*) Ó, preľúbezný Schönheim, kde si len tak dlho? Prídeš už, môj Schönheim? Prichádzaj už, lebo ja nebudem môcť dlho tento kufor na ňadrách svojich držať. Mohol by mi vypadnúť a nôžku moju celkom rozdrúzat'.

KOČIČKA (*vystúpi odzadu*). Kde sa tu vzalo toto dievča? Žeby to bola Anička? Bože, aká je len zadumaná! A čo to len druží v rukách svojich? Och, to je kufor! (*Vystrie ruky do tragického gesta.*) To nemôže byť pravda! Bože môj, on ma zradil! Veď to je kufor môjho ženícha. Presne ten istý kufor on mne na znak lásky daroval a teraz ho iná deva objíma. Ó, ja úbohá sirota, odvrhnutá v päťdesiatke! (*Pristúpi k Aničke.*) Anička!

ZEMAN (*ako Anička*). Ojjojjoj, ako ste ma len vyľakali!

KOČIČKA. Nič sa ty len neboj, Anička, len mi povedz, od koho máš ten kufor, čo tak silno na ňadrách svojich stískaš?

ZEMAN. Toto je kufor môjho milovaného Schönheima.

KOČIČKA. Takže svoje meno netajil!

ZEMAN. Ako to myslíte, milost'pani?

KOČIČKA. Daj mi kufor, Anička, nech si ho lepšie prezriem.

ZEMAN. No tak to nie! Kufrik je môj, lebo láska moja je do neho zamknutá.

KOČIČKA. A čo ty, Anička, úbohé neviniatko, povieš, keď ti prezradím, že je tvoj milovaný jeden obyčajný podvodník.

ZEMAN. Neuverím vám! Zdáte sa mi byť neúprimná!

KOČIČKA. Tvoj preľúbezný je už inej zadaný, preto mi ten kufor už aj daj!

ZEMAN. Na svätého Dindi! Pre mňa je kufor jediné čo na tomto svete mám!

KOČIČKA (*odkašle si*). Dobre, Anička, sadni si tu vedľa mňa. Pohovoríme si na pokoji – jedna skúsená žena s jedným mladým neviniatkom... Pretože ja, Anička moja, chcem tvoju nevinnosť zachrániť (*Obráti sa na Paprad'a a Vencoslava a zatlieska.*) Stoličky! (*Vencoslav*

a Paprad' si pokľaknú a „štvornožky“ vytvoria živé stoličky.) Nehanbi sa, Anička, veď ja viem, že ty vo svojej jednoduchosti nie si zvyknutá na barokových stoličkách sedieť...

ZEMAN. Ja sa nehanbím, len mám obavu, aby som svojou ťarchou nejaké to rebro na stoličke nezlomila... (*Sadnú si a „stoličky“ zajojkajú.*)

KOČIČKA. Pozri sa sem, Anička... My dve si teraz vymeníme kufríky... Ja ti podám môj a ty mi dáš svoj...

ZEMAN. Ale veď v tom mojom je láska moja zbalená!

KOČIČKA. Hovorím ti, Anička, že tvoj preľúbezný je obyčajný niktoš, ktorý ten kufor prisľúbil mne. Vymeňme si ich, lebo len tak môžeme tú ohyzdnosť vystaviť pranieru! (*Fomo prináša kufrik bližšie.*) Pozri sa na kufor, ktorý ti ja ponúkam, je krajší...

FOMO. A aj ťažší.

VENCOSLAV (*zajojká pod Kočičkom*). Rýchlo to už vybavte...

PAPRAĎ (*tiež pod Aničkou jojká*). Aj mne sa už sedadlo usedalo.

KOČIČKA. Či nepočuješ, Anička, aj nábytok s tým súhlasí. Vymeňme to už!

ZEMAN. Dobre, ak si tak milost'pani myslí... (*Podáva kufrik.*)

KOČIČKA (*obráti sa do obecnstva*). Vážené publikum, teraz uvidíte výmenu dvoch kufríkov. Upozorňujem vás, že je to veľmi fotogenický okamih, zvlášť pre novinárov. Keby som žila v 21. storočí a keby som mala so sebou foťák, hoci aj v mobile, tento okamih by som si nedala ujsť. Vďaka.

ZEMAN. Tak dobre, teraz vám musím dať svoj kufrik, lebo mienim, že musíme tú špinu, čo nám obom lásku sľúbil vystaviť pranieru, aby ho prešla zvrhlá chuť nevinné devy namotávať.

(*Podáva mu kufrik, blesky foťákov z obecnstva. V poslednom okamihu sa zamieša Major.*)

MAJOR. Ja s tým nesúhlasím.

ZEMAN. Čo sa zasa deje?

MAJOR. Ja si ako Aničkina pomocníčka, ale aj najlepšia kamoška myslím, že sa kufřík plný lásky nemôže vymeniť len tak.

ZEMAN (*šepká mu mužským hlasom*). Čo to má znamenať?

MAJOR (*šepká*). Ved' ste vraveli, že môžeme improvizovať.

KOČIČKA (*ženským hlasom*). Tak vymeňme si to už a poďme s pánom Bohom domov!

MAJOR (*ženským hlasom*). Pri každej výmene sa musí vidieť čo sa vymieňa a čo sa získava.

Preto ja nedovoľujem kufríky vymeniť. (*Schmatne Zemanov kufřík a objíme ho.*)

KOČIČKA (*schmatne kufřík od Fomu a nahnevane ho vtlačá Zemanovi*). Tak to už vymeňme! Vymeňme!

MAJOR. Len cez moju mŕtvolu!

ZEMAN. Daj to sem a nechaj, aby som riadil predstavenie tak ako ja chcem! (*Vytrhne mu kufřík. Major si ho vytrhne späť. Na druhej strane Kočička posunie svoj kufřík dopredu.*)

MAJOR (*ako Aničkina pomocníčka*). Nie, ja to nedovolím!

KOČIČKA. No tak, poďme už...

ZEMAN (*ako Anička*). Keď mi ho nedáš, postavím ťa mimo službu.

MAJOR. Nepodará sa vám zastrašiť ma! (*Natáhujú sa so Zemanom o kufor, až ten povolí a vysypú sa z neho - zemiaky. Všetci v šoku zdúpnejú. Foťáky z hľadiska blýskajú.*)

PAPRAĎ. Čože...? ... Ako?

MAJOR. Anička, Schönheimova láska po zemi sa váľa!

KOČIČKA. Kde je...?

JELEŇ. Podvod!

PAPRAĎ. Ja sa poserem!

KOČIČKA (*vrhne sa na druhý kufor. Kričí Fomovi.*) Rýchlo pozri do kufra, pozri do kufra...!
(*Otvoria druhý kufor, z ktorého vypadnú varechy a príbory.*) Čože!

JELEŇ. Zrada! Zrada!

KOČIČKA. Ty si zradil, Jeleň.

ZEMAN (*pokračuje v predstavení – ako Anička*). Už moja mať hovorili, že láska ide cez žalúdok.

JELEŇ (*zvriekne*). Ja *vybavím* túto vec!

KOČIČKA. Ja taktiež!

JELEŇ. Vencoslav, počul si?! Treba *vybaviť* vec!

KOČIČKA. Fomo! Počul si alebo nie?

FOMO. Ako rozkážete, šefe!

JELEŇ. Povedal som, že treba *vybaviť* vec!

KOČIČKA. Fomo, tak zosyp to do nich!

VENCOSLAV (*pokojne*). A ste si istý, šefe?

JELEŇ. Debil poondiaty! Jasné, že som!

ZEMAN (*šepká*). Nemáte pocit, že už príliš improvizujeme?

JELEŇ (*vreští zo všetkých síl*). Chcem tú *vec vybaviť, vybaviť vec, vybaviť vec!*

VENCOSLAV. Nema problema, šefe. Len aby ste si to potom nerozmysleli... (*Vytiahne pištoľ, rovnako aj Fomo. Začína krížová paľba... Krik v obecnstve... V strede strelby nechápavo stoja Major a Zeman... Blesky foťákov... Mariška sa pokúša upokojiť obecnstvo na úteku. Gangstri si počas strelby hľadajú úkryty na javisku a za ním.*)

MARIŠKA. Počkajte, prosím vás. To je moderné divadlo.

JOŽKA. A čo jednohubky?! Viete koľko námahy ma to stálo?

KOČIČKA. Zrada!

JELEŇ. Podvod!

PAPRAĎ. Ja mám slabé srdce.

MAJOR. Pozor, Zemák, guľka letí vedľa teba.

ZEMAN. Vďaka Major, zachránil si mi život!

(Odrazu do streľby vstúpi zvuk vrtuľníka. Vzdušný výr... Všeobecná streľba... Každý uteká kam ho nohy nesú.)

MARIŠKA. Počkajte, počkajte!

JOŽKA. A kto zje lososa?

Tma.

EPILÓG

(Keď sa zdvihne svetlo vidíme Marišku ako za stolom číta noviny a Jando otočený chrbtom sedí a čosi počíta. Jožka sedí na javisku a číta si divadelný text.)

MARIŠKA (*číta*). V penzióne Vidiecky turizmus, s.r.o., v ktorom pobudol na kratšej dovolenke aj minister polície, sa odohral nepekný incident. Menšia skupinka antiglobalistov zaútočila na pána ministra a jeho doprovod. Samozrejme, zásluhou pripravenosti ministrovej ochranky sa bohuďáka, incident ukončil bez vážnejších následkov. Demonstranti, ktorí boli podľa overených informácií, členmi antiglobalistických a protinatovských skupín, po uvedenom incidente sa vytratilí v neznámom smere. Minister polície v súvislosti s týmto incidentom poskytol vyhlásenie, v ktorom sa uvádza: „Nič nás nemôže odvrátiť od toho, aby sme šli po našej plánovanej ceste. Na vidiek budem aj ďalej chodiť, lebo teraz je vidiek a Európa naša budúcnosť!“ Hovorca ministerstva podotkol, že chuligánom polícia už dýcha na krk! (*Odloží noviny.*) A s nami, čo teraz bude? Už nikto viac nebude chcieť prísť sem hore. Ach, Jando, zdá sa, že ti tú skriňu predsa len predám. Teraz už pre mňa nemá žiaden význam.

JANDO (*otočí sa a uzrieme pred ním kopu peňazí*). Mariška, dáme si urobiť bazén.

MARIŠKA. Čo to vravíš?

JANDO. Bazén a jeden menší lyžiarsky vlek.

MARIŠKA. Toľko nám až zaplatili?

JANDO. Hej, štát bol veľkorysý.

MARIŠKA. A čo skriňa?

JANDO. Skriňu mám v paži. Vrátime ju do kurína. A ja sa taktiež presťahujem sem hore!

Áno, Mariška? Bez mužského žiť v horách na vidieku je dosť nebezpečné... (*Pristúpi k nej a „po dedinsky“ ju pľasne po riti.*) A aj preto, lebo si okej baba!

MARIŠKA (*tiež mu nezostane dlžná a vráti mu „milé“ zaucho*). Ani ty nie si na zahodenie.

JANDO. Uvidíš, Mariška, s týmto kapitálom v Európe budeme šialene rýchlo prosperovať.

MARIŠKA. A čo programy, predstavenia, kultúra...?

JANDO. Všetko to necháme tak... Nevidíš aj sama, že s kultúrou je amen. Kultúrni pracovníci skôr alebo neskôr začnú sa navzájom strieľať... Idem teraz do doliny nazbierať robotníkov.

Jamu pre olympijský bazén môžeme začať kopať už budúci týždeň.

JOŽKA (*oduševnene*). Počujte toto..

JANDO. Mati, nemáme čas!

JOŽKA. Len ešte toto! Palárik to tak múdro napísal...

JANDO. Mati, nesranduj už s Palárikom, Európa na nás čaká!

JOŽKA. Počúvajte, počúvajte! (*Volčky-nevolčky Mariška s Jandom súhlasia vypočuť si ju, vezmú sa za ruky a sadnú si na okraj javiska, kým Jožka nadnesene deklamuje.*) „Ja verím v mravnú silu národa, že moje vystúpenie vzbudí mnohých nasledovateľov na tomto u nás posiaľ zanedbanom poli beletristiky národnej, že vyvolá na svetlo celý rad národných pokusov dramatických... Ak sa to nestane, vtedy moja vôľa väčšia a silnejšia bola nežli účinok. Ja však úfam, že už aj nám prišiel čas. Boh nám daj šťastia k lepšej budúcnosti!“

OPONA

KONIEC